

ОБЩИНА СОПОТ

П Л А Н ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ НА ОБЩИНА СОПОТ

СЪГЛАСУВАЛ:

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЛАСТЕН СЪВЕТ
ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ
НА ОБЛАСТ ПЛОВДИВ

Приет с Решение № 70 / 28.05 -2024 г., взето с Протокол № 11 на заседание на Общински съвет - Сопот

2024 г.

ОБЩИНА СОПОТ

ЗАПОВЕД

№ PL-09-149/14.05.2024 г.

На основание чл. 44, ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА) и в изпълнение на чл. 9, ал. 7 от Закона за защита при бедствия (ЗЗБ),

УТВЪРЖДАВАМ :

1. План за защита при бедствия на община Сопот и Приложенията към него, както следва:

- План за защита при земетресения (Приложение № 1);
- План за защита при наводнения (Приложение № 2);
- План за защита при ядрена и радиационна авария (Приложение № 3);
- План за защита при пожари /горски, полски и битови/ (Приложение № 4);
- План за защита при снеговалежи, снегонавяване и обледявания (Приложение № 5);
- Външен аварийен план на обект с високо рисков потенциал (Приложение № 6);
- Отговорности и задължения (Приложение № 7);
- План за привеждане в готовност (Приложение № 8);
- Схема за свързка (Приложение № 9);
- Схема за оповестяване на силите и средствата (Приложение № 10);
- Изисквания към членовете на общинския щаб (Приложение № 11);
- Допустими норми на заразяване (Приложение № 12);
- Инструкция за употребата на калиев йодид (Приложение № 13);
- Логистична схема за раздаване на калиев йодид (Приложение № 14);
- Разчет на необходимите продукти и медикаменти (Приложение № 15);
- Образец на План за действие (Приложение № 16);
- Организационна структура (Приложение № 17);
- Телефонен указател (Приложение № 18).

2. Планът за защита при бедствия на община Сопот и приложенията към него, да се предоставят с докладна записка на Общински съвет – Сопот за приемането му.

СТАНИСЛАВ СТОЕНЧЕВ

Кмет на община Сопот

СЪГЛАСУВАТЕЛЕН ЛИСТ

Общински съвет за намаляване на риска от бедствия в община Сопот, актуализиран със Заповед
РД-09-48/15.02.2024 г. на кмета на община Сопот

№	Име и фамилия, длъжност	Телефон	Подпис
1.	Станислав Стоенчев – Кмет на община Сопот	0898	Заличено по изискване на ЗЗЛД
2.	Калина Чилингирова – Зам.-кмет	0896	
3.	Десислава Атанасова – Ст. специалист СИ и ОМП	0888	
4.	Николай Николов – Кмет на село Анево	0893	
5.	инж. Мехмед Тухчиев – Секретар на община	0887	
6.	арх. Атанас Дочев – Гл. архитект	0894	
7.	инж. Лило Минчев – Директор на дирекция „СА“	0887	
8.	Иван Атанасов - Общински съветник	0899	
9.	Бригаден генерал Маргарит Михайлов – Командир на 61-ва Стрямска механизирана бригада	0888	
10.	инж. Иван Стоенчев – Изпълнителен директор на „ВМЗ“ ЕАД	0888	
11.	Раджу Буркуле – Изпълнителен директор на „СКФ Берингс България“ ЕАД	0886	
12.	Гл. инспектор Тоню Чалъмов – Началник РСПБЗН – Карлово	0892	
13.	инж. Елен Писачев – Ръководител ЕР и СО – Карлово към В и К Пловдив	0887	
14.	Гл. инспектор Генчо Гусев – Началник на РУ на МВР - Карлово	0879	
15.	Тодорка Адърска – Ръководител КЕЦ – Карлово към „Електроразпределение Юг“ ЕАД	0882	
16.	Иван Вълков – Гл. специалист в РПС – Карлово към ОПУ - Пловдив	0887	
17.	проф. д-р инж. Станчо Петков – Управител на „Трансармъри“ ООД	0885	
18.	д-р Стефан Анастасов – Управител на МБПЛ „Иван Раев – Сопот“ ЕООД	0887	

СЪДЪРЖАНИЕ НА ПЛАНА

№	СЪДЪРЖАНИЕ	стр.
1.	Съгласуване и утвърждаване на плана	1
2.	Съдържание на плана	2
3.	История на разпространените екземпляри от плана	3
4.	История на направените промени в плана	4
5.	РАЗДЕЛ I. Въведение	5
6.	РАЗДЕЛ II. Профил на риска	16
7.	РАЗДЕЛ III. Превенция на риска от бедствия	39
8.	РАЗДЕЛ IV. Готовност за борба с бедствията	45
9.	РАЗДЕЛ V. Реагиране при бедствие	51
10.	РАЗДЕЛ VI. Възстановяване след бедствие	59
11.	РАЗДЕЛ VII. Мониторинг и оценка	62
12.	РАЗДЕЛ VIII. Управление и ръководство	74
13.	РАЗДЕЛ IX. Терминология и използвани съкращения	85
14.	РАЗДЕЛ X. Приложения към основния план	89

РАЗДЕЛ I

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Основание за разработване и актуализиране на плана

Общинския план за защита при бедствия се разработва от Общинския съвет за намаляване риска от бедствия (Общ. СНРБ) на основание чл. 6, т. 3 и чл. 9 от Закона за защита при бедствия (ЗЗБ) и се приема от Общинския съвет, след съгласуване с Областния съвет за намаляване риска от бедствия, на основание чл.64б, т.5 от ЗЗБ .

Планът за защита при бедствия ще се преразглежда и актуализира най-малко веднъж на 5 години, след всяко въвеждане на съответния план, както и при промяна на нормативната уредба, свързана с изпълнението им. Той може да се преразглежда и по всяко време от общинския СНРБ, като при необходимост ще бъде изменен, допълнен, отменен или заменен по нормативно установения ред.

Преразглеждането и актуализирането на плановете за защита при бедствия ще се извършва след всяко въвеждане на съответния план, както и при промяна на нормативната уредба, свързана с изпълнението им.

2. Цел на плана

Общата цел на Плана за защита при бедствия на община Сопот е насочена към предоставяне на възможност за ефикасно и ефективно управление на опасностите и рисковете, което изисква координиран подход.

Планът за защита при бедствия определя стратегическата насока в съответствие с Общинската програма за намаляване на риска от бедствия, осигурявайки рамката за непрекъснато подобряване на защитата при бедствия.

Планът за защита при бедствия на община Сопот:

- Укрепва връзките и взаимодействието между институциите, ведомствата, организациите и др. участващи в защитата при бедствия;
- Насърчава съвместното планиране и действия за защита при бедствия между отделните институции/ведомства и общности;
- Участие на местната власт, териториалната администрация и териториалните звена на централната администрация на изпълнителната власт, службите за спешно реагиране, доставчици на основни стоки /услуги, юридически лица, включително юридически лица с нестопанска цел, и други, имащи отношение към намаляване на риска от бедствия в рамките на община Сопот, за постигане на по-ефективна защита при бедствия.

2.1. Основни цели са:

- Осигуряване на ефективно и ефикасно управление на риска от бедствия чрез партньорство и по - добра координация;
- Намаляване на рисковете от природни и причинени от човека опасности;
- Свеждане до минимум неблагоприятното въздействие на опасностите върху човешкия живот, социалната и икономическа структура на общността, инфраструктура, собственост и природна среда.
- Създаване на способности за реагиране и възстановяване от природни и технологични бедствия.

2.2. Основните задачи поставени в плана:

- Изследване, анализ и оценка на риска на възможните бедствия и прогноза за последиците от тях.
- Определяне на мерките за предотвратяване или намаляване на риска от бедствия. Планиране на защитата.
  - провеждане на превантивна дейност;
  - поддържане в готовност на силите и средствата.
- Набелязване на мерки за предотвратяване и намаляване на последиците от бедствие.
  - изграждане и поддържане в готовност на компоненти от системата за наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване;
  - осигуряване и поддържане на колективни и индивидуални средства за защита;
  - обучение и практическа подготовка на органите за управление, общинската администрация, силите за реагиране и населението;
  - подпомагане и възстановяване при бедствия;
  - създаване на резерви от финансови и материални средства за мероприятия по превенция и ликвидиране на последствия от бедствия;
  - приемане и разпределяне на помощи;
  - ред за погребения на хора и загробване на животни при масови поражения при бедствия.

2.3. Набелязване на мерки за защита на населението.

- строго спазване на законодателството на Р.България и международните споразумения по защитата при бедствия.
- Разпределение на задълженията и отговорните органи и лица за изпълнение на набелязаните мерки.
- Уточняване на средствата и ресурсите, предвидени за ликвидиране на последиците от бедствия.

- Определяне на начини на взаимодействие между органите на изпълнителната власт и съставните части на Единната спасителна система.

- Реда за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, на съставните части на единната спасителна система и населението при опасност или възникване на бедствия.

- Уточняване реда за навременно уведомяване на органите на изпълнителната власт и населението при опасност или възникване на бедствия.

- Предоставяне на информация за екипите и средствата на съставните части на единната спасителна система на територията на общината.

- Определяне на времето за готовност за реагиране на съставните части на единната спасителна система на територията на общината.

2.4. Връзка с други планове:

Плана за защита при бедствия на община Сопот (Общ. ПЗБ) кореспондира и е координиран с Плана за защита при бедствия на област Пловдив (ОПЗБ) и представлява неразделна част от Националния план за защита при бедствия.

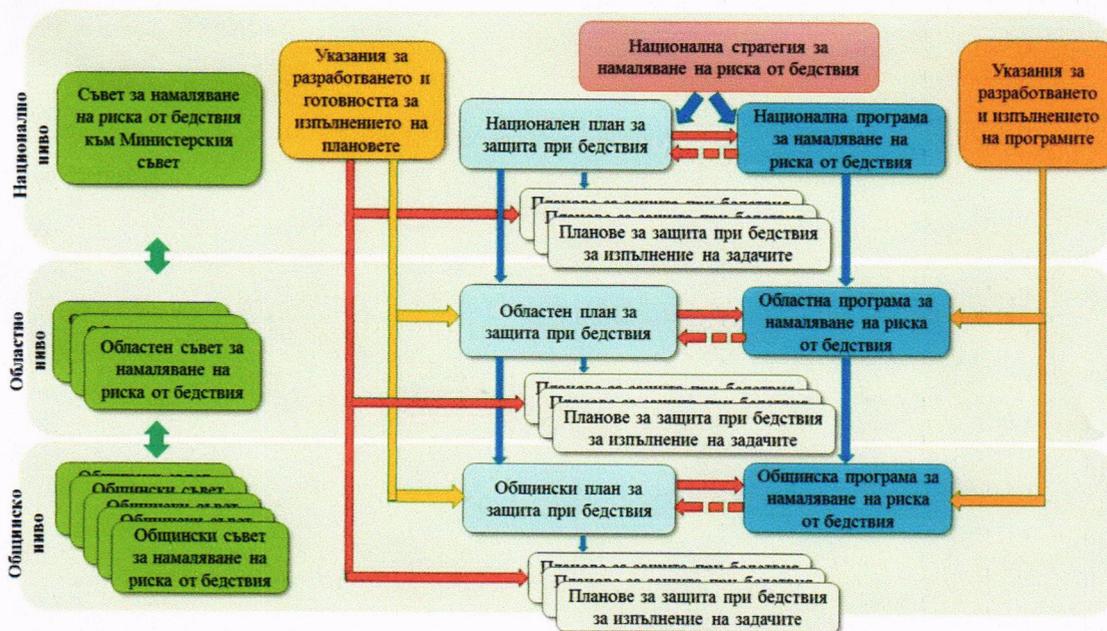
Министерският съвет на Република България формира и осъществява държавната политика в областта на защитата при бедствия, съгласно чл. 62, ал. 1 Закона за защита при бедствия. Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия определя стратегическите цели за намаляване на риска от бедствия на територията на Република България. Плановете за защита при бедствия са свързани с НСНРБ в следните аспекти:

- плановете за защита при бедствия определят цели и показват как всяка от тези цели се отнася към постигане целите на НСНРБ;

- плановете за защита при бедствия не трябва да са в противоречие с НСНРБ.

Законът за защита при бедствия не свързва пряко Националния план за защита при бедствия с общинските и областните планове за защита при бедствия. Въпреки това те се разработват паралелно и са свързани, за да се гарантира плавен преход между управлението при бедствия на общинско, областно и национално ниво.

Планът за защита при бедствията на Община Сопот е разработен в пряка връзка с областния план за защита при бедствия и аварийните планове на юридическите лица и едноличните търговци, които осъществяват дейност с рискови вещества и материали, която представлява опасност за възникване на бедствие на територията на община Сопот.

Фиг. 1 Описание на процеса на разработване и съгласуване на плана

2.5. Въвеждане на плана в действие:

Планът за защита при бедствия се въвежда след обявяване на “Бедствено положение” в приложната си част (Специализирани планове), според вида на бедствието в съответствие с чл. 51 от Закона за защита при бедствия.

Право да въвежда плана в действие има кмета на общината, за което издава заповед, копие от която, се изпраща незабавно на Областният управител.

Кметът на общината обявява със Заповед “Бедствено положение” за цялата територия на общината или за част от нея.

Заповедта влиза в сила незабавно и се разгласява, чрез средствата за масово осведомяване. Копие от заповедта се изпраща незабавно на областния управител и на Министъра на вътрешните работи.

Бедственото положение се отменя предсрочно при отпадане на обстоятелствата, послужили за основание за обявяването му със заповед на кмета.

Началото на въвеждане на бедственото положение и срокът на неговото действие е не повече от 30 дни от датата на обявяването му.

При необходимост срокът на действие може да бъде удължен след съгласуване с областния управител.

Допуска се планът да се въведе в действие и без обявяване на бедствено или кризисно положение.

При възникване на бедствена ситуация на територията на общината, спасителните и неотложни аварийно-възстановителни работи се организират

и провеждат от кмета на общината с подчинените органи за управление и наличните сили и средства.

Когато районът на бедствието обхваща територията на две и повече общини, спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи се организират и провеждат от областния управител.

Плана за защита при бедствия на община Сопот е “отворен документ“ с възможност за актуализации при промени на нормативната уредба и силите и средствата, участващи в превенцията и ликвидирането на последствията от бедствия с цел осигуряване на “работещ режим“ на плана.

3. Географска характеристика на общината

3.1. Физикогеографска характеристика на общината.

3.1.1. Териториални административни граници на общината

Община Сопот, родния град на великия писател Иван Вазов, е разположена в северната част на Сопотската котловина. Тя отстои на 5 км от Карлово, на 24 км от Клисурса, на 20 км от Калофер, на 55 км от Казанлък и на 60 км от Пловдив.

Сопотската котловина се огражда от север от най – високата част на Стара Планина – Троянска и Калоферска планина. Общата площ на котловината възлиза на около 56 кв. км.

Фиг. 2. Географска карта на региона в, който е разположена община Сопот

3.1.2. Описание на релефа – характер на терена.

Средната надморска височина на общината е 380м. От града, разположен в северните по-високи крайнини на котловината, се открива великолепен изглед на юг. По своя произход Сопотската котловина наподобява останалите Подбалкански котловини и представлява стара огъната денудационна повърхнина. В средните си части Сопотската котловина е покрита от тънкослойни алувиални материали, в старопланинското подножие са натрупани наносни конуси, а на места (между Сопот и Карлово) и дебелослойни делувиални наслаги. Територията на общината е с проявена сеизмичност от IX-та степен.

3.1.3. Хидрография – описание на реките преминаващи през територията на общината.

През територията на Община Сопот преминават река Манастирска северно от регулацията на гр. Сопот, река Леевица преминава на около 1.5 км източно от гр. Сопот.

3.2. Климатична характеристика на общината.

Сопотската котловина има преходно – континентален климат, който в сравнение с другите Подбалкански котловини е най-мек и топъл. Средната годишна температура е 11,4 гр. Високата верига на Стара планина, която се издига повече от 1500 м – 2000 м над средното ниво на полето, запазва котловината от студените северни ветрове, а големият ѝ наклон на юг заедно с ниските планински огради от юг, както и широко отворената Срямска долина, в тази посока регулират въздуха и затова тук не се наблюдават температурни инверсии. Затопления през лятото въздух не се застоява. Средната температура дори и в най-студения месец януари в Сопот не е отрицателна (0.0 гр.). Най-високата средна температура е през юли (22.2гр.). Преобладаващите ветрове през всички годишни времена са северозападните. Валежите са средно – 653мм и са над средните за България. Те осигуряват достатъчно почвена влага през всички годишни времена. Засушаванията са рядко явление. Снеговалежите са по-малко в сравнение с останалите Подбалкански котловини. Гръмотевичните бури и градушките са често явление през летния сезон, но се изсипват предимно в планинската периферия на котловината.

Мъгли падат рядко и не са трайни и гъсти. Въпреки близостта на Стара планина напълно облачните дни са малко.

Градът и полето се радват на по-мек климат, на по-топъл зимен и по-прохладен летен период, това улеснява ранната вегетация и създава благоприятни условия за развитие на по-южни култури.

3.3. Демографска характеристика на общината

3.3.1. Списък на селищата на общината:

Област	Община	Кметство	Тип	Наименование	Код	Надморска височина
Пловдив	Сопот	Сопот	гр.	Сопот	03134	417
Пловдив	Сопот	Анево	с	Анево	03134	469

3.3.2. Численост на населението по постоянен адрес към 31.12.2023 г.

№ по ред	Списък на селищата	Численост на населението	Гъстота на населението
1.	гр. Сопот	9 384	267 души на /км ²
2.	с. Анево	1 135	52,1 души на /км ²

Източник: ГРАО

3.3.3. Гъстотата е средна за страната.

3.3.4. Структура на населението

Разпределение на населението на община Сопот по възраст, пол и трудоспособност по настоящ адрес към 31.12.2023 г.

Населено място	Всичко	Мъже	Жени	Под 7 год.	0-18 години момчета	0-18 години /ж/	18-57 години /ж/	18-63 години /м/	Над 57г (ж)	Над 63г. (м)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Сопот	8 466	4 071	4 393	492	699	633	2 013	2 538	1 774	835
Анево	1 024	502	522	59	95	74	259	319	189	90

Източник: ГРАО

Нараства делът на възрастното население на общината.

Жителите на общината под 18 години са – 1625.

3.3.5. Движение на населението

Последните тенденции в демографската характеристика на община Сопот:

3.3.5.1. Раждаемост и смъртност по настоящ адрес

В община Сопот раждаемостта леко се повишава. През 2023 година са родени 69 деца, а през 2022 година 74 деца. Смъртността остава с еднакви стойности. През 2022 година са починали 114 души, и през 2023 година са починали 114 души.

Извод: Очертаващата се тенденция е с отрицателен прираст на населението, поради влошената демографска структура и засилващите се икономически проблеми, които са свързани с намаляване на броя на населението в Общината.

3.3.5.2. Етническа характеристика

В етническия състав доминира българския елемент – 89.8%. Останалите 11.2% принадлежат на двата етноса – турци и роми.

3.4. Стопанска характеристика на общината.

По отношение на основните икономически показатели аграрния сектор в Община Сопот в момента отстъпва от средните показатели за Област Пловдив, но е с добри възможности за развитие. Поземленият фонд на общината включва 28077 дка селскостопански и други имоти. Обработваемата земя е 9827 дка (ок. 16,5% от общия поземлен фонд), но едва 6% от нея са поливни площи. Категорията на земеделските земи в общината е от 7 до 9.

Отглеждат се зърнени култури: ечемик, пшеница, царевица. Добивите от тях обаче са много по-ниски от средните за страната. Добри възможности има за интензивни производства и по-специално за зеленчукопроизводство (включително оранжерийното – на ранни зеленчуци). За да бъде стимулирано развитието на зеленчукопроизводството обаче е необходимо да се развие пазара на селскостопанска продукция. Трябва да се предприемат мерки и за привличането на повече инвестиции, което ще повиши конкурентоспособността на селското стопанство и ще увеличи усвояването на пустеещата обработваема земя.

Трайните насаждения заемат 3,5% от територията на общината. Те са представени от лозя и овошки (вишни, череша, сливи, орехи). Малка част от земите са заети с ливади и с етерично-маслени култури (лавандула, мента и рози).

Малкият дял на земеделските земи в Община Сопот прави особено важна задачата за тяхното рационално използване и отглеждането на рентабилни култури съответстващи на региона. Макар че селскостопанската земя е ограничена по площ, поради специфичните климатични условия в региона е благоприятствано отглеждането на етерично-маслени култури (розови насаждения, лавандула и др.) Тенденцията в последните години е за разширяване на площите с лавандула и маслодайна роза в цялата Розова долина. Поради своята специфика и ограничения капацитет на вътрешния пазар да оползотвори продуктите на тези производства, за развитието на този дял от селското стопанство е изключително важно осигуряването на добри външни пазари.

Собствеността върху земеделските земи е възстановена почти изцяло. Възстановените земеделски земи на частни стопани са с малки площи. Част от земите са обединени в селскостопански кооперации: Земеделска кооперация „Добрила” – гр. Сопот и Земеделска кооперация „Зорница” – с. Анево. Предстои определянето на регулационните граници на държавния горски фонд и възстановяване на собствеността върху горите.

Селскостопанската техника е физически остаряла. Механизацията не се използва рационално в селското стопанство, причина за което е и разпокъсаността на земеделските имоти.

3.4.1. Животновъдството е с второстепенно значение в аграрния сектор – отглеждат се говеда, овце, кози, свине, коне. Отглежданите животни са в частния сектор и с малки изключения, са предназначени основно за задоволяване на личните нужди. Промислено животновъдство развиват една свинеферма, една кравеферма и няколко овцеферми и конеферми.

3.4.2. Промислеността на Община Сопот е с моноотраслов характер: водещо е производството на машини и оборудване. Сопот е сред традиционен оформилите се промишлени центрове в Пловдивска област. Действащите индустриални фирми работят в момента с намален капацитет.

Общия брой на регистрираните фирми в Община Сопот е 1700.

Най-голямото и структуроопределящо предприятие е “ВМЗ” ЕАД, специализирано в производството на военна продукция. То е 100% държавна собственост и е сред стоте най-големи компании в България.

В сферата на машиностроенето в община Сопот е дейността и на фирмата “SKF Берингс България”, собственост на най-големият производител в света на лагери, машинни части и автоматични технологии – шведската

фирма SKF. Раздържавяването на лагерния завод в Сопот се сочи като добър пример за успешни чуждестранни инвестиции в България, а продукцията на завода след приватизацията, почти изцяло е предназначена за износ.

Десетки фирми предлагат услуги: ремонт на автомобили и битова техника, фотоуслуги, фризьорство, козметика, транспортни услуги и др. Освен от фирми, услуги се извършват и от физически лица.

3.5. Водостопанска характеристика на общината

Хидрографската мрежа в района на Община Сопот е добре развита. По склоновете на оградните планински масиви се спускат редица малки реки. От Троянска Стара планина извира реките Коджа дере, Джафар дере, Дамль дере, Манастирска, Леевица и Стара река.

Реките Леевица и Манастирска, протичат през територията на Община Сопот.

Тези две реки, заедно с техните притоци осигуряват условия за задоволяване на нуждите от вода в общината. Освен тях с добри питейни качества и висока чистота са подпочвените води по речните тераси. Те, както и речните води от горните течения на планинските потоци са основен ресурс за питейното и битовото водоснабдяване на населените места в Община Сопот. Нормалните потребности на населението на общината от питейни води се гарантира именно благодарение на използвания дебит на тези води. За съжаление обаче количеството на водите с високи питейни качества, което е предвидено като резерв за бъдещо потребление, е незначително.

След изграждането на пречиствателната станция, приемник на отпадъчните води на община Сопот е р. Манастирска. Пречиствателната станция е предпоставка за по-високата степен на опазване и съхранение на околната среда.

„ВМЗ“ ЕАД - Сопот разполага със собствена пречиствателна станция за отпадъчни води.

Общо на територията на Община Сопот има изградени 4 язовира – „Сопот 1“, „Сопот 2“ (Мурла), „Анево 2“ и „Анево 3“, с обща водовместимост от 830 000 м³.

3.6. Състояние на инфраструктурата

3.6.1. Транспортна характеристика

Транспортната инфраструктура в Община Сопот е сравнително добре развита. Голям е относителният дял на пътищата от висок клас. През общината преминават участък от първокласен шосеен път I-6 София–Карлово–Бургас, който е част от международния път E871 (и част от

трансевропейския транспортен коридор №8 Дуръс–Скопие–София–Бургас/Варна).

Експлоатационното състояние на пътната мрежа в общината е неудовлетворително. Необходимо е да се обърне специално внимание на рехабилитацията и ремонта на пътищата, както и на доразвиването на транспортна инфраструктура. Пред общината стои и въпросът за ремонта и рехабилитацията на уличната мрежа в населените места, която на места е в лошо състояние.

През община Сопот преминава и подбалканската железопътна линия София–Карлово–Варна/Бургас, която е част от 3-та Главна национална жп линия, която осъществява връзките на Западна и Южна със Източна и Североизточна България. По същество тя се явява елемент на трансевропейския транспортен коридор VIII в аспекта на неговата железопътна инфраструктура. Линията е електрифицирана и дава добра достъпност на населението от общините Карлово и Сопот до столицата София.

Сравнително добро е състоянието на транспортните услуги – Общината има редовни автобусни линии с Карлово и останалите селища от Стремска долина, с Пловдив и София. През летния сезон се поддържат транспортни връзки с Троян и Плевен. Пътническият транспорт се осигурява от частни фирми. Автомобилният парк е в сравнително добро състояние.

ЖП гарата е разположена на километър южно от града. Поради ограниченията, наложени от БДЖ повечето влакове, които се движат по направление София–Бургас и Бургас–София не спират на жп гара Сопот. Най-близката жп гара е тази в град Карлово, от където до Сопот и с. Анево има осигурен редовен автобусен транспорт.

3.6.2. Електроенергийната инфраструктура

Електроенергийната система е добре планирана, развита и оразмерена да поеме и по-голямо натоварване, с цел стимулиране на икономическото развитие, привличане на нови инвеститори и създаване на индустриални зони и площадки. Техническото състояние на използваните съоръжения се оценява като добро. Община Сопот работи енергично в посока подобряване на енергийната ефективност на обществените сгради в общината, чрез интервенции за подмяна на прозорци, изолиране на външни стени, замяна на отоплителни мрежи, смяна на първични енергоносители и саниране на покривни/подпокривни пространства, замяна на лампи с нажежаема жичка с енергоспестяващи лампи, изграждане на соларни системи и смяна на вида гориво от течно на твърдо – дървени пелети.

3.6.3. Съобщителна инфраструктура

Община Сопот се обслужва от трите мобилни оператори: А1, Йетел и Виваком.

Фиг. 3 Покритие на телекомуникациите по населени места.

Населено място	Брой поставени съоръжения /антени/	Покритие с мобилни телефонни връзки	Достъп до интернет
гр. Сопот	3	Да	Да
с. Анево	-	Да	Да

Източник: Мобилни оператори.

РАЗДЕЛ II ПРОФИЛ НА РИСКА

Българското законодателство определя бедствието като „събитие или поредица от събития, предизвикани от природни явления, инциденти, аварии или други извънредни обстоятелства, които засягат или застрашават живота или здравето на населението, имуществото или околната среда в размери, които изискват предприемането на мерки или участието на специални сили и използването на специални ресурси”.

В този раздел са описани и анализирани рисковете, свързани с опасностите, като се определят приоритети за управление на риска, свързани с община Сопот.

1. Цел и основни компоненти на раздел „Профил на риска“

Целта на раздела е да характеризира средата на риска и да предостави основа за приоритизиране на ресурсите и усилията в планирането на защитата при бедствия, основано на управлението на риска.

Основните компоненти на раздела са:

- Описание на природната, социалната и икономическата среда и инфраструктурата в община Сопот.
- Описание на рисковете характерни за общината и области на вредните последствия.

За целите на оценката на риска са дефинирани четири области на вредните последствия:

- Социални последици - последици за хората и прекъсване на нормалната социална функция – потенциалният брой на загиналите, на сериозно пострадалите или заболелите, както и броят на непосредствено засегнатите хора – евакуирани/преместени и временно настанени лица;

- Последици за инфраструктурата - поражения на сгради, съоръжения, прекъсване на доставките на основни стоки/услуги;

- Икономически загуби - общите загуби в лева за всички категории, включително разходите за лечение, разходите за незабавни или дългосрочни мерки за възстановяване, разходите от прекъсване на икономическата дейност, косвени социални разходи и други преки и косвени разходи;

- Последици за околната среда - въздействие върху географията на района с последици за околната среда, релефа, природните ресурси - разходите за възстановяване на околната среда или щетите върху околната среда.

2. Списък с опасностите характерни за територията на общината:

- Радиационна опасност;
- Скъсване на язовирна стена;
- Разлив на опасни вещества;
- Зетресения;
- Пожар градски условия
- Пожар опасни вещества;
- Речни наводнения;
- Човешка пандемия;
- Големи транспортни произшествия:
- Железопътен транспорт;
- Автомобилен транспорт;
- Снегонавявания ;
- Поледици;
- Разрушавяне пътна инфраструктура;
- Високи температури;
- Суши;
- Ерозия;
- Градушки;
- Силни бури;
- Свлачища;
- Животинска епидемия;
- Срутища;

3. Анализ на възможните бедствия и прогноза за последиците от тях върху населението, националното стопанство /икономиката/, инфраструктурата и околната среда.

Природните бедствия са явления в природата, които се характеризират с внезапно нарушаване на нормалния живот на населението, вземат човешки жертви, предизвикват разрушения и унищожаване на материални ценности.

Природните бедствия могат да бъдат геофизични или метеорологични. В някои случаи те възникват по вина на човека, като резултат от производствената му или друга дейност.

Обикновено към природните бедствия се отнасят земетресенията, наводненията, пороите, свлачищата, залежавания, обледявания, виелиците и обилните снеговалежи, пожарите (особено големите горски пожари). Бедствия още са: ядрена или радиационна авария; трансграничен пренос на радиоактивни вещества; промишлени аварии, свързани с отделяне на опасни химически вещества; биологично или бактериологично замърсяване; наводнения; засушавания, градушки, разрушения от пробиви в язовирни стени, защитни диги и др.

За територията на Община Сопот са възможни:

3.1. Земетресения

За оценка на земетресенията са приети две скали: на Рихтер и на Медведев - Шпонхоер - Карник - 64. Магнитутната скала на Рихтер характеризира енергията отделяна при земетресението и се отчита в границите от 0 до 8.9 степени. Интензивната скала на Медведев-Шпонхоер-Карник-64 характеризира нарастването на труса в степени /балове/ - от 1 до 12 основана на три точни критерия. Територията на страната е характерна с висока сеизмична активност и е сред класифицираните като „втори ранг земетръсно-опасни участъци” по Земята. Тази територия попада под въздействието както на вътрешни, така и на външни за страната сеизмогенни райони с очакван магнитут до 8 по скалата на Рихтер.

Най-опасни последиствия на територията на общината могат да се предизвикат от максимални земетресения в един от двата сеизмични района:

- Средногорски – състои се от Софийска зона (максимален очакван магнитут 6.0 – 6.9, интензивност около 9-та степен), Маришка зона (максимален магнитут 7.0 – 7.9, интензивност до 10-та степен), Бургаска зона(максимален магнитут 4.0 – 4.9, интензивност до 7-ма степен).

- Рило-Родопски – включващ Струмска зона (максимален очакван магнитут 8, интензивност над 9-та степен в епицентралната област) и

Родопска зона (максимален очакван магнитут 5.0 – 5.9, интензивност около 7-8-ма степен).

Извън границите на страната са налице сеизмични райони, където са възможни земетресения, които също могат да станат причина за силни въздействия (с интензивност от седма и по - висока степен по скалата на Медведев-Шпонхоер-Карник) в България.: Мраморски (Турция), Ксантийски (Гърция), Валандовски (Македония).

Във всички населени места на територията на общината е възможно да възникнат земетресения с интензивност от 9 –та степен по скалата на Медведев – Шпонхоер – Карник (МШК).

Според степента на проявление на земетресението, бедствието може да бъде класифицирано по следния начин:

Заплаха за бедствие	Параметри на бедствието	Класификация на бедствието			
		Малко	средно	голямо	катастрофално
Земетресения	МШК-64	До 6 степен по МШК-64	До 7 степен по МШК-64	До 8 степен по МШК-64	9 и над 9 степен по МШК-64

3.2. Наводнения

Наводнения могат да възникнат при обилни валежи, снеготопене, при частично или пълно разрушаване на стени на големи и малки язовири, при нарушаване предписаните контролни обеми в язовирите и техническо неизправно състояние на язовирните стени и съоръженията към тях, както и на проводимостта на речните корита и на несинхронизираното изпускане на водите от язовирите.

От наводнения най–сложна обстановка се очаква по поречието на реките Манастирска и Леевица, като в зависимост от обхвата им на разпространение ще бъдат **малки, средни, големи и катастрофални**.

В резултат на възникнали аварии и високи вълни от долупосочените язовири „Сопот 1”, „Сопот 2”, „Анево 2”, „Анево 3” на територията на общината ще бъдат залети 3 населени места с над 7 000 хил. жители, около 300 животни и над 500 декара земеделски земи:

- Сопот 1 /жилищен квартал (заводски блокове), ВМЗ – ЕАД, главен път 1 – 6 София – Бургас, жп линия София – Бургас;
- Сопот 2 /жп линия и главен път 1-6 София-Бургас, с. Дъбене/;
- Анево 2 / жп линия и главен път 1-6 София-Бургас, с. Анево/;
- Анево 3 / жп линия и главен път 1-6 София-Бургас, с. Анево /.

На територията на общината могат да възникнат наводнения със следната интензивност:

Заплаха за бедствие	Параметри на бедствието	Класификация на бедствието			
		малко	средно	голямо	катастрофално
Наводнения	Ниво на водата, залети площи и скорост на водата	Ниво на водата до 0.5 м залети площи до 10дка, скорост на водата до 1-2м/с	Ниво на водата до 1 м залети площи до 10 км ² , скорост на водата до 5 м/с	Ниво на водата до 2 м залети площи над 10 км ² , скорост на водата до 5-10 м/с	Ниво на водата над 2 м залети площи над -100 км ² , скорост на водата над 10 м/с

3.3. Снеговалеж и снежни бури

Зимата като сезон се характеризира с ниски температури, снежни виелици и бури, заледявания и обледявания. През този сезон се създават условия за формирането на обилен снеговалеж и трайна дебела снежна покривка. Съществува опасност от измръзване на хора, животни и растения, създават се предпоставки за възникване на пътно-транспортни произшествия, за образуване на преспи, за затрупване на пътища и превозни средства, от падане на така наречените „покривни лавини”, които се образуват при стръмни скатове. Част от населените места на общината остават изолирани с нарушено електро и водоснабдяване.

На територията на общината могат през определен период да се формират **снежни бури** /явление, което възниква при температура на въздуха под 0°С, при снеговалеж и скорост на вятъра над 5м/с/. Ще се образуват навети преспи по пътищата, което силно затруднява транспортните връзки между отделните селища.

На територията на общината могат да възникнат снегонавявания със следната интензивност:

Заплаха за бедствие	Параметри на бедствието	Класификация на бедствието			
		малко	средно	голямо	катастрофално
Снегонавявания	Снежна покривка, Височина на снегонавяванията	Снежна покривка до 10 см, снегонавявания до 50 см	Снежна покривка до 50 см, снегонавявания до 100 см	Снежна покривка до 100 см, снегонавявания до 200 см	Снежна покривка над 100 см, снегонавявания 200 - 300см

3.4. Заледявания и обледявания

Заледяване се получава, когато при понижение на температурата под 0°C замръзват размекнат сняг и дъжд.

В резултат на ледената обвивка /т.н. поледица/ на участъци от пътищата, улиците и мостовете се нарушава нормалното движение на транспортните средства и се създава реална опасност от възникване на пътно-транспортни произшествия, множество подхлъзвания и падания на хора /особено на възрастни/ с чести счупвания на крайниците.

При циклично топене и замръзване под стрехите и съоръженията се образуват висулки, които при откъсване могат да предизвикат нещастни случаи.

Обледяването се изразява в покриването с лед или скреж на електропроводи, стълбове, тръбопроводи и други съоръжения, главно по енергопреносната и съобщителната мрежа, а също и клоните на дърветата. Обледяване може да се получи и при висока влажност на въздуха (над 90%), дъжд и рязко застудяване под 0°C, съчетано със силен вятър (>5м/с).

Допълнително падналият сняг и натрупан лед върху проводниците увеличава тяхното тегло и често те се скъсват или се огъват и чупят стълбовете с последващо прекъсване на електрозахранването. Създават се условия за нещастни случаи.

На територията на общината могат да възникнат обледявания със следната интензивност:

Заплаха за бедствие	Параметри на бедствието	Класификация на бедствието			
		малко	средно	голямо	катастрофално
Обледявания	Снежна покривка, Височина на снегонавяванията	Снежна покривка до 10 см, снегонавявания до 50 см	Снежна покривка до 50 см, снегонавявания до 100 см	Снежна покривка до 100 см, снегонавявания до 200 см	Снежна покривка над 100 см, снегонавявания 200 -300 см

3.5. Ветрове и бури

Вятърът е един от основните фактори, формиращи климата на земята. Влиянието му благоприятно въздействие за опрашване на растенията, формиране на микроклимата в при планинските и крайморските райони, като източник на енергия и други.

От друга страна, вятърът оказва неблагоприятно въздействие и предизвиква явления, които могат да доведат до значителни материални щети: разрушаване на сгради и съоръжения, унищожаване на

селскостопанска реколта и горски масиви, ерозия на почвата и други. Понякога ветровете вземат и човешки жертви.

Въздушните маси се намират почти постоянно в движение, премествайки се от една област на атмосферата в друга област. Това преместване на въздуха над повърхността се нарича вятър. Той се формира, когато съществува разлика в атмосферното налягане в две точки от земното кълбо, като силата му зависи от големината на тази разлика. Когато разликата е малка – духа слаб вятър и обратно, когато разликата е голяма – духа силен вятър. Посоката на вятъра е от места с по-високо към местата с по-ниско атмосферно налягане.

Силата на вятъра често достига стойност, способна да разруши всичко по пътя си: сгради, стопански постройки, електрически стълбове и мрежи, комини и антени, да повали и изкорени вековни дървета, да преобърне автомобили и други превозни средства, да унищожи цели горски масиви и площи със селскостопанска продукция, да отнесе почвения плодороден хумусен слой.

Силните ветрове се наричат още урагани. Ураганният вятър нанася огромни щети в отделни райони, а по-някога и в цели държави, като оставя без подслон стотици хиляди хора.

На територията на общината могат да се проявят следните видове вятър и бури:

Прашна буря – силен вятър, който пренася голямо количество прах и пясък от повърхностния слой, а също и почвени частици и семена. Степента на запрашеност е в зависимост от влагата в почвата (нараства с намаляване на влажността в почвата). Появява се главно в началото на пролетта и есента.

Смерч (торнадо) – фуниеобразен атмосферен вихър, който се предвижва с голяма скорост (40-100 км/ч). Скоростта вътре в смерча е различна от скоростта на предвижване и може да достигне 400 км/ч. Обикновено пътят на смерча е около 5-10 км/час, но се срещат и смерчове с дължина на пътя от стотици километри.

Смерчът е свързан с наличието на мощна купесто-дъждовна и гръмотевична облачност. Способен е да причини значителни щети, разрушавайки сгради, съоръжения, поваляйки дървета и други.

Бури – съчетание на силен вятър с проливен дъжд. Има главно локален характер. Унищожава селскостопанска продукция и създава опасност от наводнения. През летните месеци обикновено бурите са придружени с интензивна гръмотевична дейност – **гръмотевични бури**. В основата са мълниите, при което се освобождава атмосферно електричество във въздуха, между облаците или между облаците и земята. Често мълниите поразяват

животни и хора, могат да причинят и пожари, които да доведат до значителни загуби.

На територията на общината могат да възникнат бурни ветрове и смерчови явления със следната интензивност:

Заплаха за бедствие	Параметри на бедствието	Класификация на бедствието			
		малка	средно	голямо	катастрофално
Бурни ветрове	Скорост на вятъра	Скорост около 10-15 м/сек	Скорост около 20-25 м/сек	Скорост над 30 м/сек	Скорост над 40 м/сек
Смерчови явления	Засегнатата територия	До 1 км дължина, до 50 м ширина	От 1 до 3 км дължина, до 200 м ширина	До 10 км дължина, до 500 м ширина	Над 10 км дължина, над 500 м ширина

3.6. Масови полски пожари

Пожарът - неконтролируемо горене във времето и пространството, свързано със заплаха за собствеността, живота и здравето на хората, като стихийно бедствие е особено характерен за големите полски масиви и възниква от гръмотевични бури, умишлено или при нарушаване на технологичната дисциплина в обектите на преработвателната, дървообработващата, текстилната промишленост, работещи със синтетични влакна, взривоопасни, лесно запалими и горими материали, отделящи силно токсични вещества.

На територията на общината могат да възникнат пожари със следната интензивност:

Заплаха за бедствие	Параметри на бедствието	Класификация на бедствието			
		Малко	средно	голямо	Катастрофално
Пожари от преднамерени и от непреднамерени действия на човешкия фактор	Площ на пожара На затворено или открито пространство	Пожар на площ около 10-20 м ² закрито пространство или до 50 дка на открито	Пожар на площ около 100 м ² закрито пространство или до 1000 дка на открито	Пожар на площ около 500 м ² закрито пространство или до 100000 дка на открито	Пожар на площ около 1000-2000 м ² закрито пространство или до 300000 дка на открито

3.7. Аварии с промишлени отровни вещества (ПОВ)

Промислената авария е внезапна технологична повреда на машини, съоръжения и агрегати или извършване на дейности с рискови вещества и материали в производството, съхраняването, натоварването, транспорта или продажбата, когато това води до опасност за живота или здравето на хора, животни, имущество или околна среда. Основни причини за възникване на аварията са неспазване на технологичните изисквания за експлоатация на машини и съоръжения, както и условията за безопасност на труда. Елементи от критичната инфраструктура създаващи предпоставки за възникване на аварии с ПОВ на територията на общината са:

- *складови бази на „Трансармъри“ ООД със запаси от промишлени отровни вещества;*

- *предприятията на хранително-вкусовата промишленост, които имат хладилни инсталации с амоняк;*

- *водопроводните и очистителни съоръжения, които използват като дезинфекциращо средство хлор;*

- *железопътният и автомобилният превоз на опасни товари;*

- *складови бази със запаси от промишлени отровни вещества-„ВМЗ” ЕАД гр. Сопот.*

Аварията с ПОВ по своя произход на територията на общината могат да се разделят на няколко групи:

- *по място на възникване* - в производствените предприятия, стопанските обекти, при транспортиране на химически вещества и съхранението им;

- *по вида на опасните вещества* – токсични, запалителни, разяждащи, взривоопасни, опасни за околната среда;

- *по вида на последствията* – кратковременни, средновременни (до няколко дни или няколко месеца) и трайни (от няколко месеца до няколко години и повече);

- *по вида на ефектите от аварията* има ли, или няма влияние върху други системи и дейности;

- *по обема на аварията* в рамките на работното място, в рамките на предприятието, извън предприятието(в случай, когато са нанесени поражения на населението, околната среда, предприятия в близост, транспортната мрежа и т н);

- *по възможност за ликвидиране* възможно ли е, или не е възможно ликвидиране на аварията и последствията.

Основните промишлени отровни вещества, които представляват опасност при възникване на авария са амоняк, хлор, серен диоксид, серен

триоксид, серовъглерод, хлоровъглерод, ацетон, етилен, формалдехид, етилен и други.

Много органични химически суровини и продукти като лекарства, текстилни материали, масла и други не са токсични, но при горене изгарят не пълно, в резултат на което се получават силно токсични газове, които замърсяват околната среда и предизвикват поражения на живите организми. Такива газове са въглеродния оксид, сероводородът, циановодородът, фосгенът, азотните оксиди и други. Като ПОВ могат да действат и много безвредни газове като азот, водород, въглероден диоксид, хелий и други, когато са в големи количества. В затворени помещения те могат да предизвикат задушаване.

На територията на общината могат да възникнат промишлени аварии със следната интензивност:

Заплаха за бедствие	Параметри на бедствието	Класификация на бедствието			
		малко	средно	голямо	Катастрофално
Аварии в обекти с отделяне на ПОВ и токсични газове в резултат на преднамерени и непреднамерени действия	Количество отровно вещество, поразяваща концентрация на отровното вещество	Концентрация – под поразяващата	Концентрация – над поразяващата	Концентрация – близка до смъртоносна	Концентрация – смъртоносна
Аварии в обекти, работещи с взривоопасни и пожароопасни материали	Тротилов еквивалент	Взрив-до 200 гр. тротилов еквивалент-поразява предмети в помещение до 50-60 м ³	Взрив-до 500 гр. тротилов еквивалент-поразява прозорци и врати предметите в помещението	Взрив—1-5кг тротилов еквивалент-разрушава стени на сгради	Взрив-над 10 кг тротилов еквивалент

3.8. Радиационна авария и трансграничен пренос на радиоактивни вещества

При нарушаване нормите на безопасна експлоатация и разрушаване защитните бариери в АЕЦ „Козлодуй” е възможно възникване на авария, съпроводена с изхвърляне на радиоактивни продукти в околната среда. Ще се създаде сложна обстановка, при която част от населението на общината е възможно да получи еквивалентна доза на облъчване над допустимата.

Радиационна обстановка на територията на общината може да се очаква при възникване на авария в АЕЦ извън страната и трансграничен пренос на радиоактивни продукти.

При инциденти по време на транспортиране ще възникнат локални зони (огнища), създаващи непосредствена опасност за обслужващия

персонал. Същите не представляват опасност за населението, но могат да станат обект на посегателство, криминален трафик и радиационен тероризъм.

3.9. Инциденти /катастрофи/

Инциденти са възможни по пътната мрежа на общината (особено по пътища първа, втора и трета степен на поддържане), железопътните линии и други .

При инциденти:

- на автомобили превозващи промишлени отровни и радиоактивни вещества може да се очаква образуване на локални зони (огнища) на химическо или радиоактивно замърсяване, а също замърсяване на повърхности и подпочвени води и други поражения на околната среда.

- по жп линиите ще има голям брой жертви и пострадали и ще бъдат нанесени значителни материални щети.

- при превоз на гориво смазочни материали или промишлени отровни вещества се очаква възникване на пожари и огнища на химическо замърсяване.

3.10. Биологично заразяване на хора, животни и растения

Съществуващите икономически условия и структура на селското стопанство, географското разположение на общината, влошената епизоотична и епифитотична обстановка, недостатъчният контрол при търговията и вносно-износния режим с живи животни и продукти от животински и растителен произход създават условия за възникване на огнища на биологично заразяване или при възникване на нови заразни болести с потенциален риск от епидемиологично разпространение.

Огнища на биологично заразяване са територията с намиращите се на нея хора, животни, съоръжения, материални ценности и околна среда, подложени на непосредственото въздействие на бактериалните агенти и токсини, които са в състояние да бъдат източници на разпространение на инфекциозни заболявания.

Възникването на огнища на биологично заразяване може да стане чрез вдишване на заразен въздух, употреба на заразени хранителни продукти и вода, чрез ухапване от заразени насекоми, кърлежи или гризачи, а също и при установяване на контакт с болни хора, животни или заразени предмети. Чрез въздушни маси може да бъде пренесена популация от насекоми. Не е изключена и диверсия. Най-често се заразяват водоизточници, складови помещения, фуражи, земеделски площи.

Размерите на огнището на биологичното заразяване зависят от биологичните агенти, техните количества и методите на приложение, от

плътността на населените места, от наличието на възприемчиви животни и растения, метеорологичните условия, от годишния сезон и характера на времето в момента на появяването им.

Заплаха за бедствие	Параметри на бедствието	Класификация на бедствието			
		малко	средно	голямо	Катастрофално
Епидемии и пандемии					
- по хората	Брой хора, попадащи в зоната на епидемията	До 5000 човека	До 10 000 човека	До 20 000 човека	Над 100 000 човека
- животните	Брой животни попадащи в зоната на епидемията	До 3000 глави добитък	До 5000 глави добитък	До 10 000 глави добитък	Над 50 000 глави добитък
- растенията	Площ на заразените растения				

3.11. Засушавания и градушки

Климатичните особености на страната създават условия за възникване на продължителни засушавания и градушки, които нанасят значителни материални щети.

Съществен проблем за общината са засушаванията и малкото източници за питейна вода, които не се използват целесъобразно. Република България е сред европейските страни с най-малко водни ресурси на глава от населението.

През 30-40 години се проявяват дълготрайни засушавания, възникващи в резултат на циркулационни процеси през лятото и есента и предизвикват спадане на почвените влагозапаси и косвено влияят върху масовите полски пожари. Засушаването през последните години се очертава, като един от основните проблеми на страната.

Заплаха за бедствие	Параметри на бедствието	Класификация на бедствието			
		малко	средно	голямо	катастрофално
Градушки	Площ и степен на поражение	20-30 дка и до 30% поражения на селскостопанските култури	50-100 дка и до 50% поражения на селскостопанските култури и леки поражения на сградния фонд	1 км ² и 100% поражения на селскостопанските култури и средни поражения на сградния фонд	Над 10 км и 100% поражения на селскостопанските култури и значителни поражения на сградния фонд
Суша		-	-	-	-

3.12. Терористични действия

В резултат на терористични действия е възможно преднамерено предизвикване на бедствия и аварии с тежки последствия

4. Определяне на потенциално опасните обекти и критичната инфраструктура в общината:

4.1. Местата в обекти за съхранение на петролни продукти и газ;

4.2. Местата в обекти на преносни проводни за:

4.2.1. Електроснабдяване-електропроводи, далекопроводи над 110 кV и трансформатори над 1000 кVA;

4.3. Местата в обекти за осигуряване на стационарни, мобилни и радиокомуникации, радиопредаване, интернет информационни системи и мрежи, пощи, мобилни оператори, магистрални оптични кабели, линии и съоръженията към тях, общинска администрация, автоматизирани системи за контрол.

4.4. Местата в обекти за осигуряване на питейна вода.

4.5. Местата в обекти за осигуряване с основни, жизнено необходими хранителни продукти и гарантиране на безопасността на наличните и доставяни храни.

4.6. Местата в обекти за медицински и болнични услуги, лекарства, серуми, ваксини и фармацевтични средства, био-лабораторни и био-агенти.

4.8. Местата в обекти за пътен и железопътен транспорт.

4.9. Местата в обекти за производство и съхранение на химически и взривни вещества:

4.9.1. „ВМЗ“ ЕАД гр. Сопот;

4.9.2. „Трансармъри“ ООД;

4.9.3. Бензиностанции (Лукойл, Щерев).

4.10. Местата в обекти на органите на държавното и местно самоуправление.

4.11. Хлебозавод;

4.12. Пречиствателна станция.

5. Определяне на критичната инфраструктура на общината

Критичната инфраструктура на общината се състои от онези физически и информационни активи, мрежи, системи и услуги, чието нарушаване на функциите би довело до сериозно въздействие върху здравето, сигурността и икономическото благосъстояние на огромни групи от хора; до критични нарушения в работата на общинската администрация и в управлението на общината. Критичната инфраструктура на общината включва:

5.1. Сектор „Военно производство:

5.1.1. Складови бази на „Трансармъри“ ООД;

5.1.2. Складови бази на ВМЗ ЕОД.

5.1.3 ЖП линия София - Бургас, главен път София - Бургас 1 – 6;

5.2. Сектор - Енергетика:

5.2.1. Обекти за съхранение на петролни продукти и газ,- бензиностанции 3 бр.

5.2.2. Обекти за пренос на електричество – подстанция „ВМЗ“ ЕАД

5.3. Сектор - Комуникации и ИТ /телеком, софтуер, хардуер и мрежи, интернет/.

5.4. Сектор - Водни системи /язовири, резервоари, осигуряване с питейна вода, контрол на качеството на водата, канализационни мрежи, пречиствателни станции и системи/:

- Язовири „Сопот 1“; „Сопот 2“; „Анево 2“ „Анево 3“;

- Пречиствателна станция.

6. Анализ на вредните последици

Идентифициране на областите на вредните последици за всяка от опасностите.

Рискове и области на вредните последици

Източник на риск	Области на вредните последици			
	Социални последици (С)	Последици за инфраструктурата (И)	Икономически загуби (З)	Последици за околната среда (О)
1. Радиационна опасност	•	•	•	•
2. Скъсване на язовирна стена	•	•	•	•
3. Разлив на опасни вещества	•		•	•
4. Земетресения	•	•	•	
5. Пожар градски условия		•	•	•
6. Пожар опасни вещества	•		•	
7. Речни наводнения		•	•	
8. Поледици	•		•	
9. Високи температури	•		•	•
10. Продължителни суши	•		•	•
11. Градушки	•	•	•	
12. Големи транспортни произшествия	•		•	
13. Горски пожари			•	•
14. Пожари в земеделски земи			•	•
15. Животинска епидемия			•	•
16. Човешка пандемия	•		•	•

7. Качествен анализ на рисковете на територията на община Сопот

Анализът на риска има за цел да раздели приемливите рискове от значителните рискове. Той включва разглеждане на източниците на рискове, последствията от тях и вероятността за възникване на тези последствия.

8. Критерии на последствията:

Ниво	Описание	Детайлно описание
1	Незначителни	Няма ранени, малко или никакви щети, малки финансови загуби.
2	Малки	Необходимост от оказване на първа помощ, малки щети по сградите, средни финансови загуби.
3	Умерени	Необходимост от медицинско лечение на пострадалите, умерени щети по сгради и по инфраструктурата, високи финансови загуби.
4	Големи	Значителни наранявания, високо ниво на щети по сгради и инфраструктура, големи финансови загуби.
5	Катастрофални	Смъртни случаи, повечето сгради и инфраструктура са сериозно повредени, огромни финансови загуби.

9. Критерии за вероятност:

Ниво	Описание	Детайлно описание	Индикативен среден период на повтораемост	Индикативна честота
A	Много вероятно	Очаква се да възникне в повечето случаи. (Много документирані събития и доказателствени факти)	≤ 1 година	Един или повече пъти в годината
B	Вероятно	Вероятно е да възникне в повечето случаи. (Много документирані събития. Случили се в близкото минало събития в други съпоставими области/общини/територии. Голяма възможност, причина или условие за възникване.)	≤ 10 години	Един или повече пъти на 10 години
C	Възможно	Може да възникне в даден момент. (Малък брой документирані събития. Случили се в близкото минало събития в други съпоставими области/общини/територии. Малка възможност, причина или условия за възникване.)	≤ 100 години	Един или повече пъти на 100 години
D	Малко	Може би ще възникне в даден	≤ 1000 години	Един или

	вероятно	момент. (Много малко събития документирани или доказателствени факти; Няколко случили се в близкото минало събития в други съпоставими области/общини Много малка възможност, причина или условия за възникване.)		повече пъти на 1000 години
Е	Много рядко	Може да се случи само при изключителни обстоятелства. (Няма документирани събития или други доказателствени факти; Няма случвали се събития в други съпоставими области/общини/територии. Изключително малка възможност, причина или условия за възникване.)	> 1000 години	По-малко от един път на 1000 години

10. Ниво на риск

Завършването на анализа на риска става посредством идентифициране на рисковете, които се класифицират от СНРБ в четири нива: **Екстремно, Високо, Умерено и Ниско.**

Екстремно ниво на риск - това са класифицираните основни или критични рискове, на които трябва да се обърне специално внимание и да се предприемат мерки за тях с висок приоритет. Това означава, че трябва да се планират и изпълнят приоритетно мерки за намаляване или отстраняване на тези рискове, както и включването им в ПЗБ - разработване на планове за реагиране при конкретни специфични опасности, планиране и провеждане на учения и тренировки за тези опасности, въвеждане на наблюдение за нивото на риск през определен интервал от време.

Високо ниво на риск - това са класифицираните значими рискове, с достатъчно голям потенциал на вредните последствия, за което трябва да се предприемат приоритетно мерки за тях. Това означава, че трябва да се планират и изпълнят мерки за намаляване или отстраняване на тези рискове, както и включването им в ПЗБ, планиране и провеждане на учения и тренировки, въвеждане на наблюдение за нивото на риск през определен интервал от време.

Умерено ниво на риск - това са класифицираните по-малко значими рискове. Това означава, че тези рискове трябва да бъдат наблюдавани за да се гарантира, че за същите са предприети подходящи мерки и са взети предвид при планирането и разработването на ПЗБ.

Ниско ниво на риск - справянето с тези рискове може да бъде предмет на планирането на отделните компетентни органи или на ПЗБ и същите следва да се наблюдават, в случай че при последваща оценка на риска може да има промяна и те да попаднат в по-високо ниво на риск.

Нива на потенциални вредни последствия

Ниво	1	2	3	4	5
Описание	Незначителни	Малки	Умерени	Големи	Катастрофални
Критерии	Детайлно описание на последствията				
СОЦИАЛНИ ПОСЛЕДСТВИЯ					
Потенциален брой на загиналите	Потенциален брой на смъртни случаи непосредствено причинени от опасното събитие (бедствие): < 1 на 10 000 000 души от населението на територията на общината/ областта	Потенциален брой на смъртни случаи непосредствено причинени от опасното събитие (бедствие): > от 1 на 10 000 000 души от населението на територията на общината/ областта	Потенциален брой на смъртни случаи непосредствено причинени от опасното събитие (бедствие): > 1 на 1 000 000 души от населението на територията на общината/ областта	Потенциален брой на смъртни случаи непосредствено причинени от опасното събитие (бедствие): > 1 на 100 000 души от населението на територията на общината/ областта	Потенциален брой на смъртни случаи непосредствено причинени от опасното събитие (бедствие): > 1 на 10 000 души от населението на територията на общината/ областта
Потенциален брой на сериозно пострадалите или заболелите	Тежки наранявания* на по-малко от 1 на 10 000 000 души от населението на територията на общината/ областта, или сериозни наранявания** на по-малко от 1 на 1 000 000 души от	Тежки наранявания * съпътстващи дългосрочна или трайна неработоспособност на по-малко от 1 на 10 000 000 души от населението на територията на общината/ областта, или сериозни	Тежки наранявания * съпътстващи дългосрочна или трайна неработоспособност на повече от 1 на 1 000 000 души от населението на територията на общината/ областта, или сериозни наранявания	Тежки наранявания* съпътстващи дългосрочна или трайна неработоспособност на повече от 1 на 100 000 души от населението на територията на общината/ областта, или сериозни наранявания** , повече от 1 на 10 000 души от	Тежки наранявания * съпътстващи дългосрочна или трайна неработоспособност на повече от 1 на 10 000 души от населението на територията на общината/ областта. Броят на пострадалите надхвърля

	населението, или малки наранявания *** на хора	наранявания **, повече от 1 на 1 000 000 души от населението. Броят на пострадалите е във възможностите на наличните здравни ресурси в областта.	**, повече от 1 на 100 000 души от населението. Броят на пострадалите може да надхвърли възможностите на наличните здравни ресурси в областта.	населението. Броят на пострадалите надхвърля възможностите е на наличните здравни ресурси в областта. Здравни ресурси от други области, трябва да бъдат ангажирани.	възможностите на наличните здравни ресурси на територията на цялата страна за оказване на медицинска помощ. Здравните ресурси на територията на цялата страна трябва да бъдат ангажирани.
Потенциален брой на хората, засегнати непосредствено от опасното събитие (бедствие)		Броят на евакуираните/ преместените и временно настанени лица за период < 72 часа е във възможностите на местните власти. Не е необходима външна помощ.	До 100 евакуирани / преместени и временно настанени лица за период от няколко дни до седмици. Броят на преместените и временно настанени лица може да надхвърли възможностите на местните власти.	До 1000 евакуирани / преместени и временно настанени лица. Броят на преместените и временно настанени лица надхвърля възможностите на местните власти. Необходима е външна помощ.	Повече от 1000 евакуирани / преместени и временно настанени лица. Необходима е външна помощ.
ПОСЛЕДСТВИЯ ЗА ИНФРАСТРУКТУРАТА					
Материални щети	Никакви или малки щети.	Малки щети по сградите.	Умерени щети по сградите и инфраструктурата	Високо ниво на щети по сградите и инфраструктурата.	Повечето от сградите и инфраструктурата са сериозно повредени.
Прекъсване на доставките на основни стоки/ услуги	Ограничени смущения, намаляване на доставките на основни стоки/услуги в размер $\leq 10\%$.	Леки смущения, намаляване на доставките на основни стоки/услуги в размер $\leq 30\%$. Засегнато е население на малка част от територията на областта/ общината	Тежки смущения, намаляване на доставките на основни стоки/услуги в размер $\leq 50\%$. Засегнато е част от населението на средна до голяма част от територията на областта/ общината	Много сериозни смущения, намаляване на доставките на основни стоки/услуги в размер $\leq 80\%$. Засегната е голяма част от населението на територията на областта/ общината.	Изключително сериозни смущения, намаляване на доставките на основни стоки/услуги в размер $\leq 100\%$. Засегната е по-голямата част от населението на територията на областта/община

ИКОНОМИЧЕСКИ ЗАГУБИ					
Загуба на стопанска дейност и /или стойност на активите	Икономически спад на стопанската дейност и / или загуба на активи на стойност < 0.003% от brutния вътрешен продукт в съответната община/ област.	Икономически спад на стопанската дейност и / или загуба на активи на стойност > 0.003% от brutния вътрешен продукт в съответната община/ област	Икономически спад на стопанската дейност и / или загуба на активи на стойност > 0.03% от brutния вътрешен продукт в съответната община/ област	Икономически спад на стопанската дейност и / или загуба на активи на стойност > 0.3% от brutния вътрешен продукт в съответната община/ област	Икономически спад на стопанската дейност и / или загуба на активи на стойност > 3% от brutния вътрешен продукт в съответната община/ област

ПОСЛЕДСТВИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА					
Загуби на биологични и видове и/или естествени ландшафт	Няма увреждания за екосистемите.	Малки увреждания за екосистеми и биологични видове от регионално значение.	Малки увреждания за екосистеми и биологични видове от национално значение и/или значителни загуби или увреждане на екосистемата или на биологични видове от местно или регионално значение.	Малки увреждания за екосистеми и биологични видове от национално значение и/или значителни загуби или увреждане на екосистемата или на биологични видове от регионално значение и/или тежки увреждания за екосистемата или биологични видове от местно или регионално значение.	Трайно унищожаване на екосистемата или биологични видове от местно, регионално или национално значение и/или тежки увреждания за екосистемата или биологични видове от регионално или национално значение и/или значителни загуби или увреждане на екосистемата или на биологични видове от национално значение.

Поражени я за околната среда	Незначителни екологични щети.	Малки екологични щети.	Умерени екологични щети.	Големи екологични щети.	Катастрофални / непоправими екологични щети.
---------------------------------------	-------------------------------------	------------------------------	-----------------------------	-------------------------------	--

ЗАБЕЛЕЖКИ:

*Тежки наранявания – наранявания, които поставят в опасност живота, ако не се окаже спешна медицинска помощ и незабавно лечение в болница. Примери за такива наранявания са неконтролируем кръвоизлив, перфорирани органи, други вътрешни наранявания, нуждаещи се от

**Сериозни наранявания – наранявания за които се изискват специални медицински грижи (включително хирургична намеса) и лечение в болница, но няма непосредствена опасност за живота. Примери за такива наранявания са фрактура на кост, загуба на съзнание, изгаряния и др.

***Малки наранявания – леки наранявания за които се изисква оказване на първа медицинска помощ и наблюдение. Примери за такива наранявания са леки порезни рани, леки изгаряния, удар в главата без загуба на съзнание и др.

При изчисляване на потенциалния брой на смъртни случаи, наранени или заболели хора, следва да се закръглява до най-близкото цяло число. Например потенциалният брой на смъртни случаи при бедствие за население от 150 000 души на дадена територия (област или община):

- при 15 или повече потенциални жертви, последствията по Таблицата се оценяват като Катастрофални;

- при 2 или повече потенциални жертви (закръглено на 2 от 1,5), последствията по Таблицата се оценяват като Големи;

- при 1 смъртен случай, последствията по Таблицата се оценяват като Умерени.

Идентифициране на опасностите	Оценка соц. последствия	Пояснение
1	2	3
Наводнения	4	Сериозни наранявания (фрактури, загуба на съзнание) на повече от 1 на 10000 души. До 1000 евакуирани/ преместени, необходима е външна помощ.
Земетресения	4	Сериозни наранявания (фрактури, загуба на съзнание, изгаряния) на повече от 1 на 10000 души.
Радиационни аварии	1	Непосредствено от аварията няма да има поражения. Последствията от аварията не са включени в оценката.
Снеговалежи, снегонавявания, поледици	1	Не се очакват социални последствия.
Промислени аварии с отровни вещества	2	Не се очакват социални последствия.
Биологично заразяване на хора, животни и растения	2	Броя на пострадалите е във възможностите на здравните ресурси. Възможна е временна евакуация, не е необходима външна помощ.
Свлачища	1	Не се очакват социални последствия.

11. Качествена матрица на риска

За представяне на качествената оценка на риска използваме матрица за анализ на риска, определена от два фактора: вероятност и последствия.

Качествената матрица за анализ на риска е получена от комбинацията на таблиците за критерий на последствията и критерии за вероятност. Нивата на риск в матрицата са модификация на матрицата на риска в БДС ISO 31010: „Управление на риска – методи за оценяване на риска“.

Качествената матрица за анализ на риска:

Вероятност	Последствия				
	1 Незначителни	2 Малки	3 Умерени	4 Големи	5 Катастрофални
А - Много вероятно	Умерено	Умерено	Високо	Екстремно	Екстремно
В - Вероятно	Ниско	Умерено	Високо	Високо	Екстремно
С - Възможно	Ниско	Умерено	Умерено	Високо	Високо
Д - Малко вероятно	Ниско	Ниско	Умерено	Умерено	Умерено
Е - Много рядко	Ниско	Ниско	Ниско	Умерено	Умерено

12. Видове критерии

Критерий „ Управляемост ”

Управляемостта включва, както определяне на трудността на управление на риска от съответната опасност, така и определяне на текущото ниво на управление чрез превенция, готовност, реагиране и възстановяване. Нивото на трудност може в някои случаи да бъде обратно пропорционално на положените усилия по управлението на съответния риск, особено където опасността изглежда прекалено голяма. Обратно, много големи могат да бъдат положените усилия за относително лесни за управление опасности.

Трудност на управление	Текущо ниво (Превенция, Готовност, Реагиране и Възстановяване)	Ниво на „Управляемост“
Ниска	Високо	1
Ниска	Средно	2
Средна	Високо	
Средна	Средно	3
Висока	Високо	
Ниска	Ниско	4
Средна	Ниско	
Висока	Средно	
Висока	Ниско	5

Критерий „Нарастване“

Числовата стойност по критерий „Нарастване“ се формира, въз основа на комбинация от „нарастването на вероятността за настъпване на събитието“ и „промяна в излагането на общността“. Има 9 комбинации на „нарастването на вероятността“ и „промяна в излагането на общността“, ако всяко от тях се оценява по 3-степенна скала (ниско/средно/високо). Тези комбинации са групирани в 5 степени, както е показано в Таблицата:

Нарастване на вероятността за настъпване на събитие	Промяна в излагането на обществото	Ниво на „Нарастване“
Ниска	Ниско	1
Ниска	Средно	2
Средна	Ниско	
Средна	Средно	3
Ниска	Високо	
Средна	Високо	4
Висока	Ниско	
Висока	Средно	
Висока	Високо	5

13. Описание на риска

Идентифициране на опасностите	Анализиране на риска			Преценяване на риска										Общ сбор	
	Вероятност	Последствия	Ниво на риск	Сериозност					Управляемост						Нарастване
				Социални последствия	Последствия за инфраструктурата	Икономически загуби	Последствия за околната среда	Резултат	Превенция	Готовност	Реагиране	Възстановяване	Средно аритметична стойност		Оценка на нивото
Радиационна опасност	Възможно	Катастрофални	Високо	5	0	4	5	7,2	4	4	4	1	3,25	4	14,5
Разливане на язовирна стена	Възможно	Катастрофални	Високо	4	3	3	3	7	3	3	3	3	3	4	14,0
Разлив на опасни вещества	Възможно	Големи	Високо	4	0	4	4	6	3	4	4	4	3,75	4	13,8
Земетресения	Възможно	Големи	Високо	4	3	3	3	7	1	4	3	3	2,75	4	13,8
Пожар - градски условия	Вероятно	Големи	Високо	3	2	4	3	5,8	3	3	4	4	3,5	4	13,3
Пожар опасни вещества	Малко вероятно	Катастрофални	Екстремно	4	1	3	4	6,2	4	4	3	1	3	4	13,2
Речни наводнения	Малко вероятно	Малки	Ниско	2	2	3	3	4,5	4	3	4	5	4	3	11,5
Човешка пандемия	Много рядко	Големи	Умерено	3	0	0	0	3	2	3	3	1	2,25	4	9,3
Големи транспортни произшествия:															
- железопътен транспорт	Вероятно	Умерени	Умерено	2	2	1	2	3,7	1	2	2	3	2	4	9,7
- автомобилен транспорт	Вероятно	Умерени	Умерено	1	1	1	1	2	3	2	3	3	2,75	4	8,8
Снегонавявания	Вероятно	Незначителни	Ниско	1	1	0	0	1,5	4	4	5	5	4,5	2	8,0
Поледици	Много рядко	Малки	Ниско	1	1	1	1	2	4	4	4	4	4	2	8,0
Разрушаване пътна инфраструктура	Възможно	Малки	Умерено	1	4	2	1	3,8	2	1	3	5	2,75	1	7,6
Големи температури	Вероятно	Малки	Умерено	2	0	0	2	2,4	0	4	4	0	2	3	7,4
Суши	Възможно	Умерени	Умерено	1	1	1	1	2	1	2	3	2	2	2	6,0
Ерозия	Вероятно	Незначителни	Ниско	0	1	1	2	1,2	2	2	3	2	2,25	1	4,5
Градушки	Вероятно	Умерени	Високо	1	2	2	2	3	0	0	0	1	0,25	1	4,3
Силни бури	Много рядко	Умерени	Ниско	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	4,0
Сваличища	Много рядко	Незначителни	Ниско	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	4,0
Големи транспортни произшествия:															
- въздушен транспорт	Много рядко	Незначителни	Ниско	1	1	1	1	2	0	1	1	1	0,75	1	3,8
Животинска епидемия	Много рядко	Незначителни	Ниско	0	0	1	0	0,3	1	2	3	2	2	1	3,3
Срутища	Много рядко	Незначителни	Ниско	0	0	0	0	0	0	0	3	3	1,5	0	1,5
- воден транспорт								0					0		0,0
Други								0					0		0,0

РАЗДЕЛ III

ПРЕВЕНЦИЯ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ

1. Целта на раздел „Превенция“ е да представи рамката, насоките на СНРБ, структурите, ролите, отговорностите и процесите, които могат да бъдат приложени за въздействие върху рисковете и постигане на дългосрочно намаляване на риска от бедствия (рисковете, определени в раздел ПРОФИЛА НА РИСКА).

Основни компоненти на раздела

Принципи и критерии за намаляване на риска от бедствия чрез превенция:

- специфичност – дейностите по изпълнение на мерките, определени в раздела е насочена към конкретна област за подобрене;
- измеримост – резултатите от изпълнението на дейностите може да бъде количествено измерен;
- отговорност – ясно определени отговорни институции за изпълнението на дейностите;
- реалистичност – резултатите от изпълнението на дейностите следва да са постижими с наличните ресурси;
- времева обвързаност – ясно е посочено кога ще бъдат изпълнена дейностите;
- наблюдение и контрол по изпълнението на дейностите за намаляване на риска от бедствия.

2. Мерки и дейности за превенция, с цел намаляване на рисковете, приоритизирани в раздел ПРОФИЛ НА РИСКА

2.1. Земетресение.

- спазване изискването на Наредба № РД-02-20-2 от 27 януари 2012 г. за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони (Обн. ДВ. бр.13 от 14 Февруари 2012 г., попр. ДВ. бр.17 от 28 Февруари 2012г., попр. ДВ. бр.23 от 20 Март 2012г.), проектирането на сгради, съоръжения, комуникации и други обекти да се осъществява със съответния сеизмичен коефициент K_s за населеното място;
- включване в подробните устройствени планове на застрашените територии, съгласно картите за сеизмичен риск, след изготвянето им по реда на Наредбата за условията, реда и органите за извършване на анализ, оценка и картографиране на рисковете от бедствия (Обн. ДВ. бр.84 от 2 Ноември 2012г., изм. ДВ. бр.9 от 31 Януари 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.44 от 10 Юни 2016г., изм. ДВ. бр.55 от 7

Юли 2017г., изм. ДВ. бр.9 от 30 Януари 2024г.);

- подготовка на населението за реагиране при земетресение - организира се от кмета на общината чрез предоставяне на информация по подходящ начин и се подпомага от органите на изпълнителната власт в рамките на своята компетентност чрез поддържане на информация на интернет страницата си за намаляване на риска от бедствия и за начините на поведение, и за защитните мерки, съгласно изискването на чл. 17 от Закона за защита при бедствия (Обн. ДВ. бр.102 от 19 Декември 2006г., Изм. – ДВ, бр. 51 от 2016 г., в сила от 5.07.2016 г.)

- обучение в системата на предучилищното и училищното образование, съгласно изискването на чл. 16 от Закона за защита при бедствия;

- подготовка на съставните части на единната спасителна система чрез провеждане на тренировки и учения.

2.2. Речни наводнения

Прилагането на мерки за предотвратяване и ограничаване на щетите, нанесени от природните наводнения се провеждат в съответствие с Плана за управление на риска от наводнения (2022-2027) за районите с риск от наводнения, съгласно извършеното картографиране по реда на Глава девета „Защита от вредното въздействие на водите“ от Закона на водите (Обн. ДВ. бр.61 от 2010 г.).

Мерки за намаляване на риска от наводнения, касаещи участъците на речните корита на община Сопот, в частност р. Манастирска и р. Леевица.

- повишаване на подготвеността на населението за наводнения;
- познаването на опасността, вкл. всичките ѝ важни параметри, като тип на наводненията, вероятност, интензивност и разпространение на въздействието;

- навременни предупреждения и прогнози;
- постоянен мониторинг на застрояването в близост до заливаемите зони;

- премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складирани материали и други намиращи се в границите на речните легла или дерета;

- изграждане на нови корекции;

- надграждане на диги;

- първоначално и ежегодно почистване на речните корита.

2.3. Повишен радиационен фон вследствие на авария в АЕЦ и авария с източници на йонизиращи лъчения :

В резултат на изхвърляне на радиоактивни вещества в околната среда при авария в ядрен реактор може да се стигне до радиоактивно замърсяване на част от територията на страната и до облъчване на лица от населението. За да се минимизират последиците от това е необходимо:

- познаването на опасността от страна на компетентните органи и населението;
- поддържане в непрекъснат режим на работа на системата за радиационен мониторинг в ЗНЗМ;
- поддържане на система за оповестяване при възникване на авария в АЕЦ или на друго място;
- разработване на аварийни планове за потенциално опасни обекти, с цел създаване на организация за аварийно реагиране и поддържане на аварийна готовност;
- поддържане на екипи за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи (СНАВР) в зоните за аварийно планиране;
- периодично обучение на екипите за СНАВР чрез проиграване на аварийните планове;
- обучение на населението за действие при повишена радиация;
- провеждане на учения и тренировки на общинския щаб за изпълнение на плана;
- непрекъснат контрол на радиационния гама-фон на територията на общината чрез системата за мониторинг на ГДПБЗН – МВР;
- контрол при използването на ядрената енергия и йонизиращите лъчения съгласно глава пета от ЗБИЯЕ.

2.4. Мерки за предотвратяване или намаляване на последствията при авария с опасни вещества

Основната превантивна дейност на институциите се изразява в информиране на населението за наличието на предприятия и съоръжения, на чиято територия се използват и/или съхраняват опасни вещества в размери, които могат да предизвикат крупна промишлена авария.

Други мероприятия за намаляване на последствията при крупна производствена авария са:

- планиране дейността на органите за управление и на формированията;
- предварително прогнозиране на последствията от възникване на промишлени аварии, в зависимост от вида, количеството, вредното въздействие и разпространение на отделените промишлени отровни вещества;
- подготовка и поддържане в готовност за действие на силите и

средства, предназначени за предотвратяване и ликвидиране на последствията от аварии с отделяне на опасни вещества;

- изграждане и поддържане на локални системи за оповестяване на населението при опасности от възникване на аварии с отделяне на опасни вещества;

- осигуряване на работниците, служителите и населението от застрашените зони на заразяване от промишлени отровни вещества с индивидуални средства за защита съгласно „Наредба за реда за създаване, съхраняване, обновяване, поддържане, предоставяне и отчитане на запасите от индивидуални средства за защита”, приета с ПМС № 3 от 10.01.2009 г. (Обн., ДВ, бр. 57 от 2015 г.).

2.5. Мерки за предотвратяване или намаляване на последиците от биологично заразяване

Мерките по биологична защита са следните:

- оценка на текущото състояние на наблюдаваните обекти;
- прогнозиране на бъдещото състояние на наблюдаваните обекти;
- предоставяне на информация за текущото състояние на наблюдавани обекти;
- приемане, обработка, обобщаване и обмен на информацията;
- информиране на обществеността за възможните рискове и действията при биологично заразяване;
- обучение на екипите от частите на единната спасителна система за действия при биологично заразяване;
- планиране, създаване и съхранение на материални запаси (лекарства, ваксини, препарати, тестове и др.) за подпомагане при биологично заразяване;
- провеждане на обучение на населението по места, от кметовете на общини, за предприемане на необходимите действия при възникване на биологично заразяване.

2.6. Мерки за предотвратяване или намаляване на свлачищния риск и защита от свлачища

- мониторинг на свлачищните райони;
- недопускане на висока плътност на застрояване в свлачищни райони;
- надеждно отвеждане на дъждовните повърхностни води и задължително изграждане на канализационни системи за отпадните води;
- изграждане на дренажни системи с цел понижаване на нивото на подпочвените води;

- при необходимост изграждане на подпорни стени (от бетон или от камъни - така наречените „габиони“).

2.7. Мерки за предотвратяване и намаляване на големи пожари

2.7.1. За обекти от промишлеността и критичната инфраструктура

- изследване, анализ и оценка на риска за възникване на големи пожари в обекти от промишлеността и критичната инфраструктура на територията на страната;
- изготвяне на списък на потенциално опасните обекти (ПОО);
- създаване на организация по осъществяването на държавен противопожарен контрол в ПОО и предприемане на превантивни мерки, целящи намаляване на предпоставките от възникване на пожари в обекти от промишлеността и критичната инфраструктура;
- създаване на условия за провеждане на успешно пожарогасене и евакуация при евентуално възникнали пожари.

2.7.2. За горски масиви

- изследване, анализ и оценка на риска за възникване на големи пожари в горския фонд на територията на страната;
- изработване на карти, класифициращи горския фонд по степен на пожарна опасност;
- организиране на взаимодействие с органите на ИАГ при МЗХ за осъществяване на ефективна дейност по намаляване на предпоставките от възникване на пожари в горския фонд;
- създаване на условия и провеждане на успешно пожарогасене на възникнали пожари.

2.7.3. За земеделски масиви

- изследване, анализ и оценка на риска от големи пожари в земеделските площи;
- изработване на карти, класифициращи земеделските масиви според степента на пожарна опасност;
- създаване на организация по осъществяването на мероприятия за обезопасяване на земеделските масиви и по взаимодействието с органите на КТИ при МЗХ за предприемане на конкретни мерки целящи намаляване на предпоставките от възникване на пожари.
- създаване на условия за провеждане на успешно пожарогасене на възникнали пожари.

2.8. Мерки за намаляване на последствията при обилни снеговалежи, снежни бури и заледяване

- покривните конструкции да бъдат оразмерени да понасят съответните обилни количества сняг;
- инфраструктурата на страната да е готова да работи при тежки зимни условия;
- при необходимост да се спира движението по републиканската пътна мрежа до нейното почистване и обезопасяване;
- поддържане на запаси от материали, необходими за поддържане на пътната инфраструктура при тежки зимни условия;
- непрекъснато следене на метеорологичните бюлетени за своевременно реагиране при очаквани обилни снеговалежи.

2.9. Мерки за предотвратяване на терористични актове

В Националния план за противодействие на тероризма в Р. България, приет с Решение № 669 на Министерския съвет от 02.11.2017г., се предвиждат комплекс от мерки, фокусирани върху превенцията и защитата на населението и критичната инфраструктура на страната, представителства и контингенти зад граница от терористични заплахи.

3. Източници на финансиране за изпълнение на мерките.

- Държавен бюджет.
- Общински бюджет.
- Бюджет на собственик на съоръженията.
- Финансиране на превантивни дейности и дейности по подготовка за реагиране от общинската програма за намаляване на риска от бедствия като допълващо финансиране към одобрения бюджет на съответния компетентен орган и/или към осигурените средства от други източници по реда на Правилника за организацията и дейността на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет.
- Използване на възможностите на застраховането.
- Използване на европейски структурни и инвестиционни фондове.

4. Връзка с Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия (НСНРБ) и планиращите документи.

Изпълнението на определените мерки в раздела „Превенция“ са насочени към реализиране на стратегически цели на НСНРБ:

- постигане на устойчивост на обществото при бедствия;
- изграждане на капацитет за управление на риска от бедствия на всички

административни нива на управление;

- постигане на съгласуваност при провеждане на политиките за устойчиво развитие, адаптиране към промените в климата и намаляване на риска от бедствия;

- постигане на устойчивост на финансирането на защитата при бедствия.

Общинска програма за намаляване на риска от бедствия в община Сопот се разработва за изпълнение целите на областната програма за намаляване на риска от бедствия на област Пловдив и във връзка с намаляване на рисковете, определени с общинския ПЗБ.

Годишните планове за изпълнение на Общинската програма за намаляване на риска от бедствия следва да включват дейности за изпълнение на мерките, определени в раздела, бюджет, срок за реализация, очаквани резултати, индикатори за изпълнение и отговорни институции.

РАЗДЕЛ IV ГОТОВНОСТ ЗА БОРБА С БЕДСТВИЯТА

1. Цел на раздела - да се извърши преглед на текущите нива на организационна готовност на съставните части на ЕСС и готовността на населението.

Съгласно ЗЗБ, "Готовност" са знанията и способностите на държавни структури, организации, общности и хора, които спомагат за предвиждането, реагирането и ликвидирането на последствията от вероятни, неизбежни, случващи се или случили се бедствия, постигнати в резултат на предварително предприети действия.

В раздела е описана готовността за справяне с бедствия, включваща планиране, обучение, тренировки на съставните части на ЕСС и населението.

2. Основни компоненти:

2.1. Текущи нива на готовност на съставните части на ЕСС и готовността на населението, въз основа на получените резултати за „Готовност“ в раздел „Профил на риска“.

Основните съставни части на единната спасителна система (ГДПБЗН - МВР, ОДМВР, БЧК и центровете за СМП) осигуряват непрекъснатата готовност за приемане на съобщения при възникване на бедствия, тяхната оценка и незабавни действия.

2.2. Проблемите, които възникват от текущите нива на готовност, свързани със спецификата на района на действие на ОСНРБ.

2.2.1. Готовност на съставните части на ЕСС – проблеми:

- Липса на достатъчно сили и средства за адекватна намеса при бедствия

(сили и средства на ЕСС, доброволци и др.);

- Персоналът за координация при реагиране и възстановяване не е подходящо обучен за ефективно изпълнение на задълженията си;
- Липса на информация за достъпни ресурси и начина на привличането им;
- Координацията между съставните части на ЕСС в случай на бедствия не е на необходимото ниво;
- Не са включени в ПЗБ, доставчиците на основни стоки/услуги, които са от значение за реагирането и възстановяването при бедствия.

2.2.2. Готовност на населението – проблеми:

- Ниско ниво на обществена информираност за опасностите, възможните последствия и необходимите действия на населението, което не може да осигури ефективна готовност;
- Нужда от повишаване на осведомеността на населението, с цел адекватно реагиране при ранно предупреждение и оповестяване при бедствия;
- Липса на ключови показатели за готовността на населението (като съотношението на хората запасили се с достатъчно вода, храна, приспособления за готвене и подслон при бедствия).

Описание на текущите нива на готовност на съставните части на ЕСС и готовността на населението.

Опасности	Текущо ниво на готовност на съставните части на ЕСС	Текущо ниво на готовност на населението
Земетресения	средно	средно
Скъсване на язовирна стена	високо	средно
Речни наводнения	високо	средно
Радиационна опасност	високо	ниско
Пожаропасни вещества	високо	средно
Човешка пандемия	високо	средно
Полски пожари	високо	средно
Железопътни катастрофи	високо	средно
Снегонавяване	високо	средно
Животинска епидемия	високо	средно
Автотранспортни катастрофи	високо	средно
Поледици	високо	средно
Високи температури	високо	средно
Разрушаване на пътна инфраструктура	високо	средно
Продължителни суши	високо	средно
Градушки	високо	средно
Силни бури	високо	средно
Разлив на опасни вещества	средно	ниско

2.3. Мерки за готовност, свързани с поддържането и подобряването на готовността, включващи планиране, обучение и тренировки:

- Осигуряване на достатъчно сили и средства за справяне с възникналото бедствие;
- Постигане на изискващото се ниво на взаимодействие и координация между участниците в реагирането и възстановяването при бедствия;
- Осигуряване посрещането на първоначалните нужди на населението и участниците;
- Повишаване информираността на населението.

2.4. Описание на методите и средствата, необходими за изпълнение на мерките:

- Разработване на максимално-вероятни и тежки сценарии за бедствия в зависимост от определените рискове и преценка на необходимите сили и средства за справяне с тях;
- Провеждане на обучения, тренировки и учения за подобряване на готовността за реагиране при бедствия, взаимодействието и координацията на органите на изпълнителната власт и съставните части на ЕСС;
- Включване в ОПЗБ на доставчиците на основни стоки/услуги на областно ниво;
- Провеждане на обучение на населението за рисковете от бедствия, начините на поведение и действие и за изпълнението на необходимите защитни мерки;
- Подобряване информираността на населението и действията, които следва да предприемат според съответната опасност.

2.5. Задължения подпомагащи планирането на готовността.

При възникване на бедствия съставните части на единната спасителна система организират и изпълняват дейностите съгласно плановете за защита при бедствия.

Планирането на защитата при бедствия се извършва на общинско, областно и национално ниво.

Учения се планират и провеждат за подобряване на взаимодействието и координацията на съставните части на единната спасителна система и органите на изпълнителната власт за реагиране при бедствия. Тренировките и ученията се провеждат по заповед на министъра на вътрешните работи, областния управител или на кмета на общината.

Органите на централната изпълнителна власт и съставните части на единната спасителна система разработват плановете за защита при бедствия за изпълнение на задачите, произтичащи от Националния план за защита при бедствия и плановете на областно и общинско ниво. Плановете се

утвърждават със заповед на съответния ръководител след съгласуване съответно с председателя на СНРБ към МС, ОСНРБ или Общ.СНРБ.

Юридически лица и еднолични търговци, собственици и ползватели, осъществяващи дейност в обекти, представляващи строежи по чл. 137, ал. 1, т. 1, буква "г" или "д" от Закона за устройство на територията, която представлява опасност за възникване на бедствие:

- разработват аварийен план на обекта, който съдържа максимално възможните последици за персонала, населението и околната среда от авария в обекта, мерките за ограничаване на последиците от аварията, мерките за защита на персонала, задължения на отговорните структури и лица, необходими средства и ресурси, времето за готовност за реагиране на структурите и лицата от обекта за изпълнение на предвидените мерки, ред за информиране органите на изпълнителната власт;

- организират провеждането на тренировки по изпълнение на аварийния план най-малко веднъж годишно;

- изграждат и поддържат локални системи за оповестяване за осигуряване на ранно предупреждение на персонала, компетентните органи и населението;

- създават, подготвят и поддържат в готовност силите и средствата от обекта и средства за защита на работещите на територията на обекта;

- провеждат обучение на работещите за защита при бедствия.

Юридическите лица и едноличните търговци, осъществяващи дейност в сгради за обществено обслужване, представляващи строежи по чл. 137, ал. 1, т. 2, буква "д" от Закона за устройство на територията, както и в лечебни заведения за болнична помощ, училища и детски градини, независимо от тяхната категория по чл. 137 от Закона за устройство на територията:

- изготвят план за защита при бедствия на пребиваващите, който съдържа рисковете за обекта съгласно общинския ПЗБ, мерките за защита на пребиваващите, разпределение на задълженията и лицата за изпълнение на предвидените мерки, необходимите ресурси, времето за готовност за реагиране на лицата от обекта за изпълнение на предвидените мерки, начина на взаимодействие със съставните части на ЕСС;

- организират провеждането на тренировки за изпълнение на плана най-малко веднъж годишно;

- провеждат обучение на персонала за защита при бедствия.

2.6. Дейности свързани с готовността.

Дейностите свързани с готовността за справяне с бедствия, включват планиране, обучение, тренировки на съставните части на ЕСС и населението.

Дейности, които са предвидени за изпълнение	Отговорни структури за изпълнението на всяка от дейностите (водещи и подпомагачи)	Времерата рамка за изпълнение на всяка от дейностите
1. Планиране:		
Областен план за защита при бедствия (ОПЗБ)	Областен съвет за намаляване на риска от бедствия (ОСНРБ)	3 години от влизане в сила на ЗИДЗЗБ
Общински ПЗБ	Общински СНРБ	3 години от влизане в сила на ЗИДЗЗБ
ПЗБ за изпълнение на задачите, произтичащи от НПЗБ и планове на областно и общинско ниво.	Териториалните звена на централната администрация на изпълнителната власт и съставните части на ЕСС	След разработване на плановете на областно и общинско ниво.
Планове за защита при бедствия на пребиваващите в обекти	Юридическите лица и едноличните търговци, осъществяващи дейност в сгради за обществено обслужване, представляващи строежи по чл. 137, ал. 1, т. 2, буква "д" от Закона за устройство на територията, както и в лечебни заведения за болнична помощ, училища и детски градини, независимо от тяхната категория по чл. 137 от Закона за устройство на територията	Постоянна
Аварийни планове на обекти	Юридически лица и еднолични търговци, собственици и ползватели, осъществяващи дейност в обекти, представляващи строежи по чл. 137, ал. 1, т. 1, буква "г" или "д" от Закона за устройство на територията, която представлява опасност за възникване на бедствие	Постоянна
2. Обучение		
Обучение на органите на изпълнителната власт и другите държавни органи	Ръководителите организират обучение на служителите от подчинените им звена, служби и други оперативни структури за изпълнение на дейности по защитата.	Съгласно планове и програми
Обучение на населението за защита при бедствия	Организира се от кметовете на общините чрез предоставяне на информация по подходящ начин. Органите на изпълнителната власт в рамките на своята компетентност подпомагат обучението чрез поддържане на информация на интернет страницата си за намаляване на риска от бедствия и за начините на поведение и за защитните	Ежегодно

	мерки.	
Обучение в системата на предучилищното, училищното и висшето образование за защита при бедствия	Водеща - РУО Подпомагачи – РДПБЗН, БЧК. (Органите на изпълнителната власт в рамките на своята компетентност подпомагат обучението чрез поддържане на информация на интернет страницата си за намаляване на риска от бедствия и за начините на поведение и за защитните мерки).	Съгласно учебните програми
Обучение на доброволните формирования	Организира се от кметовете на общини съгласно чл.42 ал.1 т.2 от Закона за защита при бедствия. Обучението и подготовката се извършва съгласно изискванията на Глава четвърта, Раздел II от Наредба за реда за създаване и организиране на дейността на доброволните формирования за предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях. <i>(Приета с постановление на министерски съвет ПМС 123 от 25.06.2012 г., обн. ДВ бр.50 от 03 юли 2012 г, посл.изм. и доп. ДВ, бр.94 от 24 ноември 2017г.)</i>	Постоянна
Обучение на работещите за защита при бедствия	Юридически лица и еднолични търговци, собственици и ползватели, осъществяващи дейност в обекти, представляващи строежи по чл. 137, ал. 1, т. 1, буква "г" или "д" от Закона за устройство на територията, която представлява опасност за възникване на бедствие	Постоянна
Обучение на персонала за защита при бедствия	Юридическите лица и едноличните търговци, осъществяващи дейност в сгради за обществено обслужване, представляващи строежи по чл. 137, ал. 1, т. 2, буква "д" от Закона за устройство на територията, както и в лечебни заведения за болнична помощ, училища и детски градини, независимо от тяхната категория по чл. 137 от ЗУТ	Постоянна
3.Тренировки		
Тренировки и учения на щаба за изпълнение на	Провеждат по заповед на кмета на общината.	Най-малко веднъж годишно

задачите на Общ. ПЗБ		
Тренировки и учения за изпълнение на задачите от плановете на териториалните звена на централната администрация на изпълнителната власт и съставните части на ЕСС	Териториалните звена на централната администрация на изпълнителната власт и съставните части на ЕСС	Съгласно плановете на съответните структури
Тренировки по изпълнение на аварийни планове на обекти	Юридически лица и еднолични търговци, собственици и ползватели, осъществяващи дейност в обекти, представляващи строежи по чл. 137, ал. 1, т. 1, буква "г" или "д" от Закона за устройство на територията, която представлява опасност за възникване на бедствие	Най-малко веднъж годишно
Тренировки по изпълнение на планове за защита при бедствия на пребиваващи в обекти	Юридическите лица и едноличните търговци, осъществяващи дейност в сгради за обществено обслужване, представляващи строежи по чл. 137, ал. 1, т. 2, буква "д" от Закона за устройство на територията, както и в лечебни заведения за болнична помощ, училища и детски градини, независимо от тяхната категория по чл. 137 от Закона за устройство на територията	Най-малко веднъж годишно

РАЗДЕЛ V РЕАГИРАНЕ ПРИ БЕДСТВИЯ

1. Цел на раздел „Реагиране“ - да регламентира принципите за реагиране, приоритетите, системите, организационната рамка, функциите и задачите на съставните части на ЕСС (структурите и организациите на съответното областно/общинско ниво, партньорски организации), които ще бъдат задействани, развърнати и координирани по време на бедствие.

Съгласно §1, т. 24 от Допълнителните разпоредби към ЗЗБ, "Реагиране" са действията, които са предприети по време на или непосредствено след бедствието с цел спасяване на човешки живот, намаляване на въздействията върху здравето, осигуряване на обществената безопасност и на основните потребности на засегнатите хора.

В раздел „Реагиране“ се определят оперативните мерки, структурите на ЕСС, процесите и отговорностите при възникване на бедствие.

2. Основни компоненти на раздела

Управление при бедствия. Обявяване на бедствено положение.

Кметът на общината организира и ръководи защитата при бедствия в общината. Създава със заповед щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния и с областния щабове.

Контактите с членовете на щаба за изпълнение на Общинския План за защита при бедствия са посочени в организационната структура за управление при бедствие.

Общинският щаб извършва следните основни дейности:

- анализ и оценка на обстановката при бедствие;
- предлага за одобрение решения относно необходимия обем и ресурсно осигуряване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи за предотвратяване, ограничаване и ликвидиране на последствията от бедствието и за подпомагането на засегнатото население;
- осъществява контрол по изпълнението на задачите и мерките за овладяване на бедствието;
- информира чрез медиите населението за развитието на бедствието, за предприетите действия за неговото ограничаване и овладяване и за необходимите предпазни мерки и действия;
- докладва за хода на провежданите защитни мероприятия.

В щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия са включени представители на всички структури, участващи в реагирането. Кметът със заповед определят ръководител на операциите, който притежава необходимата експертиза и опит в зависимост от характера на бедствието. Ръководителят на операциите организира и контролира изпълнението на одобрените решения на общинския щаб, осъществява взаимодействието и координацията между частите на ЕСС, участващи в изпълнението на дейностите в района на бедствието.

Обявяване на „бедствено положение“ от кмета на общината за цялата или за част от територията на общината: въвежда се общинския план за защита при бедствия. Когато мащабът на бедствието надхвърля възможностите за справяне с наличните сили и средства на ЕСС на общинско ниво и са необходими допълнителни ресурси, кмета на община Сопот може да поиска от Областния управител на област Пловдив помощ и обявяване на „бедствено положение“ чрез Оперативния център на РДПБЗН – Пловдив. При въвеждане на областния план за защита при бедствия, управлението преминава на областно ниво.

Общинският щаб за изпълнение на общинския план за защита при

бедствия на община Сопот продължава да изпълнява своите функции и задължения, като координацията и управлението на силите и средствата на ЕСС се осъществява на областно ниво от областния управител на област Пловдив и щаба за изпълнение на областния план за защита при бедствия.

При обявяване на „бедствено положение“ кметът на общината възлага на членове на щаба изпълнението на определени функции (планиране, операции, логистика), като сформира съответни секции и техни ръководители. Той определя и следните подпомагащи го позиции:

- отговорник за публичната информация – разглежда всички въпроси, свързани с медиите и координира разпространяването на информация до тях;
- отговорник за взаимодействието (лице/а за връзка с органи и организации) – поддържа контакт със структурите, участващи в реагирането при бедствие;
- отговорник за безопасността – следи за безопасните условия и предлага мерки за осигуряване на безопасност на персонала, включен в операциите.

3. Принципи за реагиране в района на действие на СНРБ:

- отговорност – ясно определени отговорни институции за изпълнението на дейностите;
- ангажираност от всички институции за изпълнението на дейностите;
- реалистичност – резултатите от изпълнението на дейностите следва да са постижими с наличните ресурси;
- адекватност.

4. Идентифицирани в практиката проблеми при реагиране, целящи подобряване на организацията:

4.1. Подобряване на взаимодействието между съставните части на ЕСС:

Повишаването на готовността, оперативната координация и капацитета за реагиране на основните съставни части на ЕСС, чрез участия в провеждането на учения, тренировки и други обучения на съставните ѝ части и усъвършенстване на нормативната уредба;

- Поддържане в готовност на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия (НСРПО);
- Провеждане на тренировки за проверка готовността на системите за ранно предупреждение, оповестяване и информизиране;
- Поддържане на актуална база данни за длъжностните лица в различните нива за управление на ЕСС;
- Познаване на ПЗБ от всички участници на СНРБ и ЕСС с цел подобряване на координацията при реагиране при бедствие.

4.2. Подобряване на организацията за оповестяване на населението: доизграждане на НСРПО на населението за територията на община Сопот;

4.3. Повишаване на административния капацитет на съставните части на ЕСС за реагиране при бедствия.

4.4. Осигуряване на ключови ресурси в помощ на усилията при реагиране, като специализирана техника, специализирано оборудване, средства за комуникации.

4.5. Засилване на мотивацията за включване и участие в доброволното движение.

Описание на ролите, функциите и отговорностите при реагиране:

Рискове	Функции/задачи	Отговорни структури
Земетресения	<u>Оповестяване</u> на щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия	ОД на ОбСС, ОЦ на РДПБЗН-Пловдив
	<u>Неотложни мерки за намаляване на въздействието:</u> - спиране на електрозахранването, водоснабдяването - спиране на движението по застрашени пътни участъци	ЕВН, ВиК- Пловдив, ОПУ-Пловдив, ОА - Сопот НКЖИ
	<u>Спасителни операции:</u> - издирване и изваждане на пострадали под развалини (извеждане на пострадали от трудно проходими, опасни и недостъпни места, осигуряване на въздух на затрупани хора, осветяване зоната за извършване на спасителни дейности) - гасене на пожари - устройване на проходи - оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им до лечебни заведения - осигуряване на обществения ред, регулиране на движението, отцепване на мястото за намеса	РДПБЗН, ОДМВР, ЦСМП, БЧК, ДФ, ЮЛ съгласно сключените споразумения по ЗЗБ
	<u>Евакуация</u> на населението останало без подслон	ОА, БЧК, ЮЛ съгласно сключените споразумения по ЗЗБ
	<u>Разсредоточаване</u> на културни и материални ценности	Ръководители на институции
	<u>РХБЗ</u> при инциденти и аварии с опасни вещества и материали вследствие на земетресение: - разузнаване, спасяване на пострадали, локализиране на разливи, вземане на проби, извършване на анализи и ликвидиране на аварии - извършване деконтаминация на хора, техника и оборудване	РДПБЗН, РЗИ, РИОСВ, ЦСМП

	<p><u>Ограничаване на разпространението и ликвидиране на възникнали епидемични взривове, епидемии и епизоотии от заразни и паразитни болести:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -изолиране на района на епидемията/пандемията; - вземане и анализ на проби; - локализиране и ликвидиране на заразите. 	РЗИ, БАБХ, ОДМВР, РДПБЗН
<u>Наводнения</u>	<u>Предупреждение</u>	НИМХ, МОСВ, БДИБР, РДПБЗН
	Получаване на информация за мястото на наводнението и има ли пострадали.	РДПБЗН, ОА, ЦСМП, ОДМВР
	<u>Оповестяване</u>	ОА, РДПБЗН
	<p><u>Неотложни мерки за намаляване на въздействието:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - наблюдение в районите на заливните зони - предприемане на мерки за намаляване на вредното въздействие на водите (възстановяване и надграждане на диги, ограничаване притока на вода, аварийно изпускане на водохранилища и отклоняване на водни потоци). - спиране на движението по застрашени пътища и жп участъци - осигуряване на обществения ред, регулиране на движението, ограничаване достъпа до залетите места 	ОА, РДПБЗН, ДФ, ОПУ, НКЖИ, ЮЛ съгласно сключените споразумения
	<p><u>Спасителни операции:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -извеждане на застрашеното население на безопасно място -извършване на разсредоточаване на културни и материални ценности -провеждане на операции по издирване и спасяване -оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им до лечебни заведения. 	РДПБЗН, ОА, ОДМВР, ЦСМП, БЧК, ДФ, Ръководители на институции
	<p><u>Ограничаване на разпространението и ликвидиране на възникнали епидемични взривове, епидемии и епизоотии от заразни и паразитни болести:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - изолиране на района на епидемията/пандемията; - вземане и анализ на проби; - локализиране и ликвидиране на заразите 	РЗИ, БАБХ, РДПБЗН, ОДМВР
<u>Повишена радиоактивност</u>	<u>Получаване на информация</u> за мястото за инцидента или аварията	РДПБЗН, ЦСМП, ОДМВР
	<u>Привеждане в готовност</u> на силите и средствата на ЕСС.	РДПБЗН, ОДМВР, РЗИ, БАБХ, ВиК
	<u>Оповестяване</u>	РДПБЗН, АЯР
	<p><u>Неотложни мерки за намаляване на въздействието:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - първоначална оценка на радиационната обстановка; - определяне на зоните за сигурност и контролиран достъп на основа на резултатите от радиационния мониторинг; 	РДПБЗН, ОДМВР

	- отцепване на мястото на инцидента и обозначаване със знаци за радиоактивно замърсяване;	
	- дозиметричен контрол на мястото на инцидента; използване на ИСЗ; - осигуряване на подходящи места за безопасно временно съхранение на радиоактивните източници и материали до предаването им на ДП РАО; - радиационен мониторинг и вземане на проби за анализ (почва, вода, храна и др.). - организиране на контролни пунктове за дозиметричен контрол и деконтаминация	РЗИ, ОА, РИОСВ, БАБХ
	<u>Спасителни операции</u> при повишена радиоактивност съгласно сценария от раздел II „Профил на риска: -извеждане на пострадали и оказване на първа помощ от зоната на замърсяване -осигуряване на обществения ред и регулиране на движението -извършване деконтаминация на хора, техника и оборудване -временно извеждане или евакуация на население	РДПБЗН, ЦСМП ОДМВР, ОА
<u>Автомобилни железопътни и авиационни катастрофи</u>	Получаване на информация за мястото и вида на катастрофата, и за състоянието на пострадалите.	РДПБЗН, ОДМВР
	Оповестяване	РДПБЗН, ОДМВР
	Привеждане в готовност на силите и средствата на ЕСС.	РДПБЗН, ОДМВР
	Оповестяване на областните управители и на щабове за координиране на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи (НАВР).	РДПБЗН
	Неотложни мерки за намаляване на въздействието; -спиране на трафика по прилежащият пътен и/или ж.п. участък. -пренасочване на движението по алтернативни маршрути.	ОДМВР, НКЖИ ОДМВР
	Спасителни операции : -изваждане на пострадали, осветяване зоната за извършване на спасителни дейности. -гасене на пожари. -оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им в лечебни заведения -регулиране на движението, отцепване на мястото за намеса.	РДПБЗН, ДФ ЦСМП, БЧК ОДМВР
<u>Снего - навявания и обледявания.</u>	Информация за обстановката на място	РДПБЗН, ОДМВР, ОА
	Оповестяване	ОА, ОПУ, РДПБЗН
	Привеждане в готовност на силите и средствата на	РДПБЗН, ОДМВР,

	ЕСС.	ЦСМП,ОА
	Оповестяване на областните управители и на щабове за изпълнение на планове за защита при бедствия	РДПБЗН
	Неотложни мерки за намаляване на въздействието: -спиране на движението по затрупани пътни участъци; -организиране почистването на републиканската и общинската пътна мрежа	ОДМВР, НКЖИ, ОПУ, ОА, фирми ангажирани в снегочистването
	Издирване и извличане на пострадали (извеждане на пострадали от трудно проходими, опасни и недостъпни места, осигуряване на въздух на затрупани хора	РДПБЗН, ОДМВР, ЦСМП, ДФ
<u>Пожари - масови горски и полски пожари, пожари в производството и преносната мрежа</u>	Получаване на информация за мястото и развитието на пожара	РДПБЗН, РДГ
	Привеждане в готовност на силите и средствата на ЕСС.	РДПБЗН, ОДМВР, РДГ
	Оповестяване	РДПБЗН, ОА, ЕВН
	Неотложни мерки за намаляване на въздействието: -ограничаване на електроподаването в района на пожара. -спиране на движението по застрашени пътища в района на пожара	РДПБЗН, ОДМВР, НКЖИ, ОПУ
	Пожарогасителни и спасителни операции: -издирване и извеждане на пострадали или на застрашени хора -оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им до лечебни заведения; -осигуряване на обществения ред, регулиране на движението, отцепване на мястото за намеса; -пожарогасене	РДПБЗН, РДГ, ДФ, ЦСМП, БЧК, ОДМВР, ЮЛ съгласно сключените споразумения по ЗЗБ
	Извършване на въздушно наблюдение и координация.	РДПБЗН
	Извършване на пожарогасене от въздуха и медицинска евакуация.	Външна помощ
	Евакуация на населението	ОА, РДПБЗН
	Разсредоточаване на културни и материални ценности	Ръководители на институции
<u>Промислени аварии свързани с отделяне на опасни вещества</u>	Получаване на информация за мястото, мащаба на инцидента, вида замърсяване, жертви и застрашено население	РДПБЗН, ОДМВР, Обекти на аварията
	Оповестяване	РДПБЗН
	Неотложни мерки за намаляване на въздействието: -отцепване на мястото на инцидента, определяне на зоните на безопасност и евакуация или временно извеждане на застрашено население при необходимост; -мониторинг на концентрацията на опасни вещества в атмосферния въздух и вземане на проби за анализ (почва, вода) опасните вещества	РДПБЗН, ОДМВР РЗИ, РИОСВ

-спиране на движението по застрашени пътни участъци. Установяване на пътищата за обхождане и/или евакуация	ОДМВР, ОПУ, НКЖИ
-ограничаване на въздействието чрез засипване на разлива с инертни материали на границата на зоните и ограничаване попадането на опасни вещества във водоизточници	РДПБЗН, РЗИ, РИОСВ
-обезопасяване чрез събиране, преливане в подходящи съдове на съответните опасни материали.	РДПБЗН,РЗИ, РИОСВ
Спасителни операции: - извеждане на пострадали от зоната на замърсяване - осигуряване на обществения ред и регулиране на движението - евакуация на засегнатото население	РДПБЗН, ОДМВР, РЗИ, ОА, ДФ

Описанието на ролите, функциите и отговорностите при реагиране е направено въз основа на СОП по чл.29, ал. 2, т. 2 от ЗЗБ

Рисковете свлачища, високи температури, продължителни суши, градушки и пожари се случват като отделни инциденти на териториите на общината и се реагира в съответствие с процедурите/правилата за действие на съответната институция.

Ограничаване на разпространението и ликвидиране на възникнали епидемии и епизоотии се извършва съгласно плановете на РЗИ-Пловдив и БАБХ-Пловдив.

4.6. Наблюдението се основава на:

- информация и данни, предоставени от физически лица, организации и институции;
- информация и данни от системи за мониторинг на метеорологични, хидрологични, сеизмологични, химически, биологични, радиологични, ядрени, екологични и други обекти и явления;
- информация и данни, получени в централите на Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112;
- хидрометеорологична прогностична информация за опасни явления от Националния институт по метеорология и хидрология.

4.7. Ранното предупреждение изисква:

- осъществяване на наблюдение за наличието на признаци за предстоящо бедствие;
- анализ на данните от наблюдението;
- вземане на решение от страна на компетентните органи;

- разпространение на предупредителна информация за предстоящо бедствие;

- предприемане на подходящи действия.

Ранното предупреждение се извършва по разпореждане на кмета на общината, на кметовете на населени места, на кметските наместници или на упълномощени от тях служители.

РАЗДЕЛ VI

ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПОДПОМАГАНЕ

1. Цел на раздела – да се определят мерките, включително ролите, отговорностите, структурите и дейностите, които могат да бъдат изпълнени в помощ на общността за възстановяване от бедствия.

2. Основни компоненти.

2.1. Оценки на първоначалните нужди и щетите:

- подслоняване/ настаняване;
- състояние на общността – включващо както степента на персоналните загуби на собственост, така и нивото на прекъсване на социалните функции;
- инфраструктура – услуги като електричество, вода, транспорт и др.
- здравеопазване;
- поражения за икономиката – прекъсване на нормалната стопанска дейност;
- околна среда – оценка на безопасността и статуса.

Оценката се извършва на база събраната информация от ръководителя на операциите в процеса на реагирането, ОЦ на РДПБЗН-Пловдив, членовете на щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия на община Сопот, проверени сигнали от населението на ЕЕНСП 112, комисии за оценка на щетите и др.

Организирането и координирането на дейността се осъществява от заместник кмета на общината, подпомаган от група от представители на общинска администрация, РДПБЗН-Пловдив, ОДМВР-Пловдив и ДСП.

2.2. Организация на дейностите по възстановяване и подпомагане.

Съгласно чл. 55 от ЗЗБ подпомагането и възстановяването при бедствие включва предоставянето на неотложна и възстановителна помощ на пострадалите (засегнатите) лица и извършване на неотложни

възстановителни работи след бедствие.

Неотложната помощ се организира, осигурява и предоставя от кмета на общината и включва: изхранване и временно настаняване на пострадалите (засегнатите) лица и животни; раздаване на облекло и битово имущество на пострадалите (засегнатите) лица.

Определянето на места за настаняване на пострадалите (засегнатите) лица и неотложната помощ се извършва съгласно общинския план за разсредоточаване и евакуация.

При необходимост и по заявка/искане на кмета на общината, чрез областния управител се предоставят фургони за живеене, сглобяеми къщи или палатки от централните и териториалните органи на изпълнителната власт, юридически и физически лица.

Възстановителната помощ се предоставя на физически лица при необходимост от основен ремонт на жилищата им, засегнати от бедствие, ако лицата отговарят на критерии, определени в правилника по чл. 54, ал. 6 от ЗЗБ, наличието на които се установява въз основа на анкета, извършена от органите на Агенцията за социално подпомагане. Възстановителната помощ се предоставя при условия и по ред, определени с правилника по чл. 54, ал. 6 от ЗЗБ, и не може да превишава стойността на данъчната оценка на жилището.

Възстановителната помощ се предоставя за:

- частичното възстановяване и/или частичната замяна на конструктивни елементи на строежа, както и за строително-монтажни работи, с които първоначално изпълнени, но увредени конструкции и конструктивни елементи, се заменят с други видове или се извършват нови видове работи, с които се възстановява експлоатационната им годност, след издаване на разрешение за строеж;

- премахване на строежи, за които е издадена заповед от кмета на общината съгласно чл. 195, ал. 6 ЗУТ, които поради природно явление с геоложки или хидрометеорологичен произход са станали опасни за здравето и живота на гражданите, негодни са за използване, застрашени са от самосрутване и не могат да се поправят или заздравят.

Предоставянето на възстановителна помощ на пострадали (засегнати) от бедствието лица се организира от кмета на общината в съответствие с изискването на ЗЗБ и общинския план за защита при бедствия.

Неотложните възстановителни работи след бедствие за обектите, общинска собственост, се организират от кмета на общината, съгласно общинския план за защита при бедствия, а за обектите, държавна собственост – от областния управител и териториалните структури на министерства и ведомства.

Щабът за изпълнение на общинския план за защита при бедствия на база направената оценка на щетите предлага решения за възстановяване на жизнено важни услуги за населението.

Приемането и обобщаването на заявките/исканията от кметовете на общини за външно подпомагане по реагирането и възстановяването се координират от директора на дирекция в областна администрация, подпомаган от група от представители на областна администрация, БЧК и ОДСП.

Заявките се приемат чрез деловодството на областна администрация; Организирането и съхранението на дарения и помощи се извършва от областната структура на БЧК. Разпределението, раздаването и отчитане на дарения и помощи се организира и ръководи от зам. кмет на общината, подпомаган от работна група в общинска администрация, подпомаган от група от представители БЧК и ОДСП.

2.3. Функции и отговорности при възстановяване и подпомагане

Функции/задачи	Отговорни структури
Настаняване на население, останало без подслон в резервен сграден фонд	ОА, кметове на населени места
Осигуряване на палатки, фургони и сглобяеми къщи за останалите без подслон.	ОА, БЧК, РДПБЗН
Осигуряване на сграден фонд за държавни структури, включително за щабове за изпълнение на съответния план за защита при бедствия.	ОА, кметове на населени места
Осигуряване на продукти от първа необходимост, лекарства и осигуряване на питейна вода	ОА, РЗИ, БЧК, ОС „СП”, ВиК, РДПБЗН
Осигуряване на резервно водоснабдяване.	ОА, ВиК
Отстраняване на аварии по преноса и снабдяването с ел. енергия, природен газ и горива.	ЕВН,
Отстраняване на аварии по комунално-битовите мрежи.	ОА, Ръководители на обекти
Определяне степента на разрушения на сградите и съоръженията и укрепване или разрушаване на повредени сгради	ОА, ръководители на обекти
Възстановяване на пътна инфраструктура	ОПУ, ОА
Разчистване на пътища и извличане на аварирала техника.	ОПУ, РДПБЗН, общински фирми, ЮЛ съгласно сключените споразумения
Временно възстановяване на повредени мостове.	ОПУ, общински фирми, ЮЛ съгласно сключените споразумения
Раздаване на помощи на пострадалото население.	ОА, БЧК
Оказване на психологична помощ и психосоциална подкрепа на пострадалите и на спасителните екипи.	БЧК, ОДМВР

2.4. Финансово осигуряване.

Следва да се посочат източниците за финансиране на възстановяването и подпомагането както на общинско ниво, така и от други източници.

РАЗДЕЛ VII МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

1. Цел и основни компоненти на раздел „Мониторинг и оценка“ - да осигури основа за наблюдение и оценка на Общ.ПЗБ и дейностите по неговото изпълнение.

2. Основни компоненти на раздела:

2.1. Принципи и критерии за мониторинг и оценка на Общ. ПЗБ;

Мониторингът и оценката са стандартни части от всички ефективни политики или процеси за управление на риска. Същите осигуряват „обратна връзка“ в рамките на тези процеси, позволяващи сравнение между действителните и желаните състояния. Това дава възможност за текущ анализ, с цел подобряване на резултатите и усъвършенстване на решенията и изпълняване на процесите.

Оценката може да се извърши по време на прегледа на плана, също така може да се извърши в ключови етапи като средство за оценка на напредъка към целта. Като добра практика е извършването на периодичен преглед не само на напредъка, но също така и на актуалността и приложимостта на всеки един раздел от за изпълнението на функциите, дейностите и задачите, възложени с него.

При оценяването дали Общ. ПЗБ е адекватен, следва да се преценява дали същият:

- е точен;
- е практически приложим;
- обхваща всички необходими функции;
- осигурява необходимата координация между организациите и институциите включени в Общ. ПЗБ.

Точността се оценява чрез проверка дали:

• съществуват съответстващи, пълни и актуални приложения в Общ. ПЗБ;

• връзките към организациите и определените функции и ресурси са пълни и актуални;

структурирането на частите на ЕСС и щаба за изпълнение на Общ. ПЗБ съответстват на тяхното описание в Общ. ПЗБ.

Практическата приложимост се оценява като се вземе предвид дали:

- местните власти и партньорски организации включени в Общ. ПЗБ са в състояние да осъществят определените им функции, описани в плана;
- организациите представени в Общ. СНРБ и съставните части на ЕСС на местно ниво разполагат с необходимите ресурси, за да бъдат в състояние да изпълняват техните функции описани в Общ. ПЗБ.

Обхватът се оценява чрез:

- проверка за наличието на опасности, които не са разгледани в Общ. ПЗБ;
- разглеждане на механизмите за въздействие чрез превенция, готовност, реагиране и възстановяване по отношение на разгледаните рискове;
- оценка на адекватността на съществуващите връзки между Общ. ПЗБ и плановете на участващите организации и институции.

Координацията се оценява като се вземе предвид дали:

- ролите и отговорностите са ясно дефинирани;
- описанието на това как институциите ще работят заедно в случай на бедствие е недвусмислено;
- функциите в Общ. ПЗБ са ясно описани;
- целите и задачите на Общ. ПЗБ са в съответствие с целите и задачите на НСНРБ;
- заложените мерки в Общ. ПЗБ са в съответствие с тези в Националния план за защита при бедствия.

2.2. Процес за актуализация и преразглеждане на Общ. ПЗБ, включително за поддържане на актуални процедури и списъци с ресурси.

Актуализации на плана задължително се правят при организационни промени или промени в процедурите, както и при други събития, които оказват въздействие по изпълнението на плана и процедурите. Общ.ПЗБ може да се преразглежда по всяко време от Общ. СНРБ, като може да бъде изменен, допълнен, отменен или заменен по реда на ЗЗБ.

За поддържане актуалността на Общ. ПЗБ, включително и на списъците на ресурсите, периодичността за преразглеждане и актуализиране на плана и начина за осъществяване на координацията, отговарят зам. кмета и секретаря на община Сопот.

3. Дейности по превенция, мониторинг, готовност и контрол на Община Сопот

Кметът на общината организира и ръководи защитата при бедствия на територията на общината съгласно чл. 65, ал. 1 от ЗЗБ. В рамките на неговата компетентност са:

- координация и управление на силите и средствата на общинско ниво;
- осъществява своевременно оповестяване и информирание на населението при заплахата от възникване или при възникнало бедствие;
- планира в проекта на общинския бюджет финансови средства за осигуряване на дейностите по ПЗБ, както и резерв за неотложни и непредвидени разходи, свързани със защитата на населението;
- създава щаб за изпълнение на общинския ПЗБ. За провеждане на спасителни и неотложни аварийно - възстановителни работи (СНАВР) при опасност и защита от бедствия се създава групировка от сили, включваща представители на РУ на МВР, РСПБЗН, Отдел АСД на Дирекция "Гражданска защита", Електроразпределение Юг, КЕЦ Карлово, "ВиК"-ЕООД – клон Карлово, ЦСМП- клон Карлово и др. Задължително е участието и на членовете на Доброволното формирание към Общината.

При необходимост тези сили могат да бъдат усилены със силите на местни фирми.

Сили и средства от съседни общини и военновременни формирования от Българската армия и др. се привличат за участие в спасителните и аварийни работи и ще формират втори ешелон и резерв.

Решенията на Кмета на община Сопот, издадени в рамките на неговата компетентност, са задължителни за изпълнение от населението, фирмите и организациите на територията на общината.

Ранно предупреждение и оповестяване

Ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и на населението при бедствие се осъществява по реда на Наредбата за условията и реда на функциониране на националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствие и за оповестяване при въздушна опасност, приета с ПМС № 189 от 29.07.2019 г., обн. в ДВ, бр. 61 от 2019 г. (Наредбата за ранно предупреждение и оповестяване).

Наблюдението, ранното предупреждение и оповестяването съгласно чл.11, ал.1 от ЗЗБ, се основават на:

- информация и данни, предоставени от ФЛ, организации и институции;
- информация и данни от системи за мониторинг на метеорологични,

хидрологични, химически, биологични, радиологични, ядрени, екологични и други обекти и явления;

- информация и данни, получени в центрoвете на Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112;
- хидрометеорологична прогностична информация за опасни явления от НИМХ и др.;
- международен обмен на информация и данни.

При заплаха от или възникване на бедствие, групите за оповестяване на общинско ниво са:

- ✓ Кметът и Общинската администрация;
- ✓ щабът за изпълнение на общинския ПЗБ;
- ✓ съставните части на общинско ниво (в това число доброволното формирование);

Начините за свързване чрез системата за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и съставните части са алармиране, оповестяване, спешно свързване с едно лице, спешна конференция, планирана конференция за определен час.

При заплаха от или при възникване на бедствие на територията на общината оперативният дежурен докладва на Секретаря на общинския съвет за изпълнение на общинския ПЗБ, който от своя страна докладва на Председателя (в негово отсъствие на зам.-председателя) на общински щаб за изпълнение на общинския ПЗБ. Председател на щаба е Кметът на общината.

По заповед на Председателя, а в негово отсъствие на зам.-председателя, дежурният по ОбСС оповестява членовете на общинския щаб за изпълнение на общинския ПЗБ.

При техническа невъзможност за оповестяване, Кметът на общината разпорежда да се извърши оповестяване чрез предварително определени оповестители.

Техническите средства за оповестяване са проводна телефонна връзка, лични и служебни мобилни телефони.

При заплаха от или при възникване на бедствие на територията на кметство, част от общината, Кметът на засегнатото кметство подава актуална информация на дежурния при ОбСС. Той от своя страна незабавно докладва на Кмета на общината.

Дежурните по фирми и учреждения оповестяват своите формирования, а за резултатите докладват на дежурния при ОбСС.

В случаите на въвеждане в действие на общинския ПЗБ или в случаите, когато не се въвежда в действие този план, силите и средствата за провеждане на спасителни операции се привеждат в готовност по заповед на Председателя (в негово отсъствие на зам.-председателя) на общинския щаб за изпълнение на ПЗБ.

По разпореждане на Кмета на общината дежурният при ОбСС продължава оповестяването на щаба, доброволците, ЮЛ и ФЛ, определени за участие в СНАВР.

Членовете на общинския щаб ще извършват постоянен обмен на информация с оперативния център на ПБЗН и областния щаб за размера на бедствието: засегната територия, предварителна оценка за нанесените щети, брой застрашени хора, предприети мерки за защита на населението и др.

За начало на оповестяването за бедствие се счита времето на получено предупреждение от дежурния при ОбСС – Сопот.

При привеждане в готовност за работа, членовете на щаба за изпълнение на общинския ПЗБ заемат работните си места веднага, а в извън работно време до 30 мин.

Привеждането в готовност на щаба, доброволното формирование и на необходимите сили и средства за извършване на спасителни операции, се извършва по етапния низходящ ред.

След въвеждане в действие на този план мероприятията, заложи в него, стават задължителни за изпълнение от всички длъжностни лица и населението на община Сопот.

Оповестяването и информирането на населението за възникнала опасност, реална обстановка и мерки (указания) за защита от тяхна страна, се извършва от дежурния по ОбСС, по заповед (решение) на Председателя, а в негово отсъствие на зам.-председателя на общинския щаб за изпълнение на ПЗБ.

Оповестяването за видовете опасности се извършва чрез Единна национална сирено-оповестителна система, средства за масово осведомяване и кметовете на съставните населени места.

Националният сигнал за тревога е придружен от гласова информация, която включва предварително записани съобщения – единни за страната – за вида опасност и последващи съобщения за конкретната ситуация.

За край на тревогата се излъчва **национален сигнал за край на тревогата**. *Сигналят е непрекъснат вой на електромеханични (пневматични и/или електронни) акустични сирени с продължителност минимум 2 минути с номинална честота 425 (± 25) Hz.*

За целите на оповестяването в община Сопот се поддържа денонощно дежурство, което се осъществява от 5 оперативни дежурни при ОбСС

(Дейност „Отбрана и сигурност”), които осъществяват дежурство по график.

Оповестяване и привеждане в готовност на органите за управление на силите.

а/ на органите за управление :

➤ Длъжностните лица от общината се оповестяват от оперативния дежурен на Общински съвет по сигурност по заповед /разпореждане/ на кмета на общината.

➤ Постоянните обектови комисии за защита при бедствия и аварии се оповестяват от дежурните по обекти / където има такива / или от охраната.

Оповестяването се извършва по предварително разработени и утвърдени схеми за оповестяване с различни средства. Оперативния дежурен на Областния съвет по сигурност се оповестява за сигнала "БЕДСТВИЕ".

б/ на формированията:

Оповестяването на териториалните общински формирования се извършва от Дежурния на Общинския съвет по сигурността и от дежурния по обект /охраната/.

Оповестяването се извършва по предварително изработени и утвърдени схеми за оповестяване по телефони.

Дежурните на Общинските съвети по сигурност оповестяват дежурните на военните поделения и полицията, които се привличат за извършване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи.

в/ на населението

Оповестяването на населението от засегнатите /заstraшените от тероризъм/ населени места се извършва от дежурния на Общинския съвет по сигурност по заповед /разпореждане/ на кмета на общината. За оповестяване на населението освен местните радиопредаватели се използват локални оповестителни системи и сирените монтирани на покрива на сградата та Училищен пансион, както и сирени на автомобили на Гражданска защита, РДВР, РСРБЗН.

Кметовете на кметства и кметските наместници трябва да задействат сирената, с която разполагат, а при невъзможност за задействане (авария), оповестяването трябва да се извърши с камбанен звън или други уреди.

След задействане на сирените се предава гласова информация за опасността или възникналото бедствие, пожар или извънредна ситуация.

Населението на общината се информира и чрез мегафони, устройства на автомобили на РПУ и Общината, изпращане на оповестители и други начини, определени от Кмета на общината, кметовете и кметските наместници.

На следващ етап населението ще бъде информирано за предприетите защитни мерки: места за временно настаняване, ред за оказване на

медицинска помощ и начин за снабдяване с храни, вода, стоки от първа необходимост.

Актуална информация за положението в общината и предприетите мерки за защита на населението ще се публикуват чрез средствата за масово осведомяване и на сайта на общината www.sopot-municipality.com.

Схемата за ранно предупреждение и оповестяване на органите за управление, силите за реагиране и населението при заплахата от или при възникване на бедствие е предоставена в приложение.

Телефонните номера и e-mail адресите на отговорните институции и длъжностни лица, изпълняващи функции при обявено бедствено положение са предоставени в приложение.

Привеждане в готовност на органите за управление и силите.

Личният състав на щаба за координация заема работното си място в работно време до Ч+20 мин., а в извънработно до Ч+40 мин., изяснява си задачите и оценява обстановката, взема решение и отдава разпореждания до кметските и други формирвания за започване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, а на населението указания за поведение и действие при конкретната обстановка.

Формиранията на спасителните служби, общината, кметствата и обектите се събират по определените сборни места, привеждат се в готовност и се насочват към определените им участъци за работа по решение на председателите на постоянните комисии.

Управлението на спасителните и неотложни аварийно-възстановителни работи се осъществява от кмета на общината.

За непосредствено разузнаване и ръководство на спасителните и неотложни аварийно-възстановителни работи на засегнатите райони се изпращат оперативни групи.

Работните места са осигурени с телефони както следва:

- Работно място на Кмета: 03134/6003; факс 03134/7660;
- Работно място на Зам. кмета: 03134/6003;
- Работно място на членовете на щаба: 03134/6003.

Организира се и се осигурява оперативна информация за обстановката в района на Общината и за подпомагане действията на формиранията, участващи в спасителните и неотложни аварийно-възстановителни работи.

Разузнаването решава следните задачи :

- ◆ установява обема и степента на разрушения и последствията от бедствието;
- ◆ определя броя на пострадалите хора, както и най-удобните подходи

за оказване помощ на пострадалите, извличане и изваждане от огнищата на поражения;

- ◆ установява наличието на пожари, наводнения, участъци на замърсявания с радиоактивни или промишлени отровни вещества и означаване на техните граници;

- ◆ определя състоянието на маршрутите за подход и маньовър на силите за извършване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи.

Противопожарното осигуряване има за цел чрез профилактични мерки да не допусне възникване на пожари на територията на общината, а при възникване на такива огнища да ограничава, гаси и свежда до минимум загубите на населението, животните, материалните и културни ценности.

При възникване на бедствия службите на противопожарната охрана и на РУ в общината изпълняват следните задачи:

- ◆ организират и ръководят пожарогасенето в района на терористичните действия;

- ◆ оказват помощ на инженерно-техническия персонал на обекта за отстраняване на аварии в комунално-енергийната мрежа и техническите линии, които заплашват живота и здравето на хората;

- ◆ осигуряват в противопожарно отношение евакуацията на населението и материалните ценности;

- ◆ правят проходи в горящи райони за осигуряване достъпа на формиранията към местата за извършване на спасителни работи;

- ◆ осигуряват пожаропрофилактичното обслужване на обектите за недопускане на вторични пожари и аварии;

- ◆ решават допълнително възникнали задачи.

Осигуряване на обществения ред и сигурността

Целта е чрез въвеждане на строги извънредни мерки да се създават условия за срочно и ефективно провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в пострадалите от бедствието райони, да се защити имуществото и материалните ценности в засегнатите жилищни, административни и стопански сгради /обекти/.

Тази цел се постига с изпълнението на следните задачи:

- ◆ осигуряване на мероприятията на спасителните екипи и съдействие при откриване на пострадали, оказване на помощ и евакуация;

- ◆ регулиране на движението по маршрутите за евакуация на населението и материалните ценности, а също и за подходящ маньовър на формиранията;

- ◆ охрана на обществения ред и материални ценности;

- ♦ оказване съдействие на формированията в огнищата на поражения.

Представителите на районните полицейски управления в районите на бедствието, а също и тези от прилежащите на зоната райони осигуряват пропускателна способност на маршрутите и контролно-пропускателните пунктове. Организираната комендантска служба в зоната на бедствия за осигуряване ред сред населението от пострадалия район. На комендантската служба се възлага: осигуряване въвеждането на групировките от сили за провеждане на спасителни и аварийни работи; водена борба с нарушителите на реда, недопускане на външни лица в района на разрушенията; охрана на пътни съоръжения, държавни обекти, производствени предприятия и др.

Доброволно формиране

На територията на община Сопот има изградено доброволно формиране за извършване на спасителни дейности при възникване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях. В съответствие с броя на населението в общината и стандарта за делегираната от държавата дейност, доброволното формиране е изградено от 13 човека. Доброволното формиране е изградено на основание чл. 41 от ЗЗБ.

Медицинско осигуряване

Цел на медицинското осигуряване при видовете бедствия е спасяване на пострадалите, намаляване смъртността и инвалидността сред тях, най-бързо възстановяване на здравето и трудоспособността им, недопускане поява и развитие на епидемии, укрепване здравето и трудоспособността на населението.

Тази цел се постига с изпълнението на следните задачи:

- организиране и оказване на първа медицинска, лекарска, квалифицирана по жизнени показатели и специализирана помощ на пострадалите в районите на бедствието и тяхното лечение до окончателен изход;
- предотвратяване разпространението на епидемии;
- засилване на контрола за провеждане на санитарно-хигиенни и противоепидемични мероприятия сред населението;
- контрол върху храненето и водоснабдяването на населението от пострадалите райони /огнища на поражения/;
- санитарно - хигиенен контрол на условията за настаняване на населението и при погребване на загиналите хора;
- разработване и разпространяване на документи по режима на работа и живот на населението от общините в условията след земетресението;

- медицинско осигуряване на евакуиращото се население и местата за настаняване /ако се извършва такава/;

- осигуряване на санитарно-хигиенно благополучие на населението в общината и отстраняване на неблагоприятните санитарни последици от бедствието.

Първа медицинска помощ се оказва непосредствено в бедстващия район от самото население под формата на самопомощ и взаимопомощ.

Първа лекарска и квалифицирана медицинска помощ пострадалите ще получат в медицинските пунктове, които ще бъдат разкрити в близост до пострадалите райони или в близките лечебни заведения, които се усилват с квалифициран медицински персонал, в т.ч. хирурзи, травматолози, токсиколози и др. Нуждаещите се от болнично лечение се евакуират в районните и общински болници в на-голяма близост до община Сопот, където им се оказва квалифицирана и специализирана медицинска помощ.

Транспортирането на пострадалите се извършва със санитарен транспорт, оборудван с технически средства за реанимация на дишането и кръвообращението по време на евакуация.

Регионалният център по здравеопазване в Пловдив привежда в готовност кръвопреливния център, а областния комитет на БЧК активизира доброволните и платени кръводарители.

Осигуряват се недостигащите медикаменти, превързочни материали, серуми за протиепидемична имунизация и други.

Инженерно осигуряване

Целта на инженерното осигуряване при видовете бедствия е да създадат условия за провеждане на спасителни и неотложни аварийно - възстановителни работи във възникналите огнища на поражения. Набелязват се маршрутите за подход към огнищата на поражение и направление на проходите вътре в него; разрушенията и затрупванията в огнищата на поражение; състоянието на стените на потенциално опасните хидротехнически съоръжения; наличието на оцелели производствени мощности, които могат да се използват в интерес на провеждането на спасителните и неотложни аварийно-възстановителни работи; наличието на местни строителни материали; устройване на проходи в затрупванията; укрепване /събаряне/ на конструкции застрашени от срутване; разчистване на разрушения; извличане на пострадали изпод развалините и подаване на въздух; отводняване на залети помещения; осигуряване на електрозахранване и вода за нуждите на спасителните и неотложни аварийно-възстановителни работи и останалото без подслон население; разчистване и възстановяване движението по улиците и пътищата; разчистване на строителните площадки

на разрушените сгради; осигуряване на временни жилища на останалото без подслон население.

Транспортно осигуряване

Целта на транспортното осигуряване е с наличните транспортни средства от всички фирми на територията на общината да се извърши в най-кратки срокове временно изваждане от огнищата на поражения /пострадалия район/ на хора и ценните материални средства, а също така осигуряване превозването на формированията до обектите за работа.

Задачи на транспортното осигуряване:

- ◆ извозване на населението от пострадалите райони до места предвидени за временно извеждане стари и болни хора, бременни жени, учащи се и др./;

- ◆ извозване на материалните средства за осигуряване изхранването и битовото устройване на населението;

- ◆ извозване на ранени и болни;

- ◆ осигуряване на транспорт до гробищните паркове, извозване на ковчежи, копаене на гробове и извозване на умрелите /загиналите/.

За изпълнението на тези задачи се използват транспортни средства на транспортните фирми, ведомствения транспорт и др.

Финансово осигуряване

Разходите, свързани с предварително осигуряване на ресурси за провеждането на спасителни и други неотложни работи при възникване на стихийни бедствия и крупни производствени аварии се усвояват от бюджетите на териториалните структури на министерствата, ведомствата, областната и общинските администрации.

4. Изводи за община Сопот

4.1. В община Сопот е възможно възникването на различни по вид бедствия, аварии и катастрофи, които могат да предизвикат значителни загуби в човешки и материални ресурси и да окажат неблагоприятно влияние на националната сигурност. Прогнозата на възможните събития показва, че тяхното проявление ще доведе до сериозни затруднения в нормалната работа на инфраструктурата в районите на бедствия, ще се нарушат жизнено важни системи за управление и нормалното функциониране на общинското стопанство. Най-сложна обстановка ще се създаде при разрушително земетресение и авария в атомна електроцентрала.

4.2. За овладяване на кризисните ситуации, намаляване на загубите и ликвидиране на последствията е необходимо планиране и съгласуване на мероприятията по защитата на населението под ръководството на създадения Общински координационен щаб към Община Сопот за действие при съответното бедствие. За осигуряване провеждането на спасителните и неотложните аварийно- възстановителни работи и осигуряване условия за живот в бедстващи райони е необходимо създаването на запаси от материално-технически и финансови средства и регламентиране на реда и начините за използването им.

4.3. Характерът на последствията от вероятните бедствия и аварии изисква готовност за използване на всички способности и средства за защита на населението и общинското стопанство и провеждане на предварителни мероприятия за недопускане и намаляване на вредното им въздействие. Изключително важно значение за успешната защита на населението имат превантивните дейности и особено такива, които позволяват да се прогнозира появата или развитието на бедствените явления, както и за отстраняване на предпоставките за аварии и катастрофи.

4.4. При възникване на огнище на биологично заразяване от особена важност е своевременно провеждане на профилактика, лечение и дезинфекция. Възможните последствия за населението при възникване на бедствия, аварии и катастрофи налагат непрекъснато и целенасочено обучение по способите за защита и самозащита и своевременно информирание.

4.5. Обемът и спецификата на спасителите и неотложните аварийно- възстановителни работи налага поддържането в готовност и подготовка на общинските сили и средства на "Гражданска защита" при община Сопот.

4.6. Най-катастрофални могат да бъдат последствията от силни земетресения. Най-тежка обстановка ще се създаде в сградите с масово пребиваване на хора, а именно високите блокове на ж.к. „Сарая“. Ще настъпят сериозни нарушения на комуникациите, електрозахранването, водоснабдяването и телекомуникационните връзки. Прогнозата на времето и степента на проявление, както и вероятния епицентър в нашите условия са непредвидими, поради което се очаква да настъпи паника сред населението.

4.7. Опасни за общината се явяват промишлени аварии. Наличните количества от цианиди и други ПОВ са в състояние да поразят за кратко време десетки хора.

4.8. Сравнително по-редки и относително по-ограничени ще бъдат последствията от наводненията, снеговалежи, снегонавявания, обледявания, свлачища и пожари. Те ще имат предимно локален характер, ще протичат за

сравнително повече време, което благоприятства за вземане на неотложни мерки за защита.

4.9. При възникване на бедствена ситуация на територията на общината ще има големи последствия както за социалния, така и за икономическия живот.

4.10. В общината могат да възникнат различни по характер бедствени ситуации, които да нанесат големи поражения.

4.11. С ресурсното си осигуряване със сили и средства от единната спасителна система на община Сопот няма да може да се справи самостоятелно при възникване на мащабно бедствие на цялата ѝ територия.

4.12. При възникване на земетресения, наводнения, други бедствия, аварии и катастрофи на територията на общината ще се създаде сложна обстановка, която ще окаже влияние върху цялостния живот на населението и дейността на обектите от националното стопанство, тъй като се очакват голям брой жертви и пострадали, а също така разрушения в различна степен на сградния и производствен фонд; електропреносната мрежа, пътните съоръжения от републиканската и общинска пътна мрежа.

4.13. За овладяване на кризисната ситуация е необходимо - предварително да бъдат разработени планове за защита при бедствия, като се съгласуват взаимодействията между силите и средствата на подразделенията на Българската армия, РУ на МВР, РЗИ, ЦСМП, EVN, ВиК и други, поддържане в готовност и подготовка на силите за действие, осигуряване на резерв от материални и финансови средства от Общинския и Републиканския бюджети, които ще се използват при евентуални критични ситуации на територията на Община Сопот.

РАЗДЕЛ VIII УПРАВЛЕНИЕ И РЪКОВОДСТВО

1. Кметът на общината:

1.1. По превенция на дейностите свързани със защитата от бедствия

1.1.1. Организира и ръководи защитата при бедствия на територията на общината;

1.1.2. Разработва общински план за защита при бедствия (плана се приема на заседание на общински съвет) съвместно с представители на ведомства и юридически лица имащи отношение по защитата при бедствия на територията на общината;

1.1.3. Организира, координира и провежда превантивни мерки за недопускането или намаляването на последиците от бедствия;

1.1.4. Осъществява своевременното оповестяване и информиране на населението при заплахата от възникване или за възникнало бедствие;

1.1.5. Планира в проекта на общинския бюджет финансови средства за осигуряване на дейностите по плана за защита при бедствия в общината, както и резерв за неотложни и непредвидени разходи, свързани със защитата на населението;

1.1.6. Представя на областния управител ежегоден доклад за дейността по защитата при бедствия.

1.2. При възникване на бедствия на територията на общината:

1.2.1. Координира спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи;

1.2.2. Създава щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и за взаимодействие с щабове по чл. 62а, ал. 2, чл. 63, ал. 2 и чл. 64 ал. 1, т. 10 от Закона за защита при бедствия;

1.2.3. Може да обяви бедствено положение на територията на общината;

1.2.4. Извършва обмен на информация с Оперативния център на Министерството на вътрешните работи в областта;

1.2.5. Може да привлича юридически и физически лица за предоставяне на лична или материална помощ в съответствие с възможностите им;

1.2.6. Може да включва в дейностите по защитата и създадените доброволни формирания;

1.2.7. Може да поиска координация от областния управител;

1.2.8. Организира и координира временното извеждане и предоставя неотложна помощ на пострадалите лица;

1.2.9. Организира и координира предоставянето на възстановителна помощ на населението при бедствия;

1.2.10. Организира и контролира извършването на неотложни възстановителни работи при бедствия.

2. Районно управление на министерството на вътрешните работи:

2.1. Охрана на обществената и частната собственост в бедстващите райони.

2.2. Поддържане на проходи в районите, пострадали при бедствие с цел осигуряване на маршрути и условия за въвеждане на формирания на спасителни екипи от съставните части на Единната спасителна система.

2.3. Съдействие на медицинските екипи при оказване на първа помощ на пострадали и установяване самоличността на загиналите.

2.4. Контрол по спазване на безопасността на движение при транспортиране на стоки от първа необходимост, медикаменти и други към засегнатите и отцепени райони.

2.5. Осигуряване на изолирането на райони (квартали) и осигуряване на пропускателен режим при налагане на забрана за движение.

2.6. Осигуряване на реда и безопасността при евакуиране на населението и разсредоточаване на материалните ценности от бедстващите райони.

2.7. Активни мерки за пресичане на възможна паника и безпорядък, своевременно разкриване на криминални престъпления, борба с мародерствата и пресичане на нарушения на обществения ред.

3. Съставни части на Единната спасителна система

Единната спасителна система е организацията, координацията и ръководството на действията при подготовката за реагиране при бедствия, при възникване на бедствия и при необходимост за провеждане едновременно на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи от две или повече нейни части или единици.

Основни съставни части на единната спасителна система са структурни звена на Министерството на вътрешните работи – Областна дирекция полиция (IV^{то} Районно управление на МВР), Регионална дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението"- с (група „Специализирани оперативни дейности (СОД)”, РС “Пожарна безопасност и защита на населението”) и Центъра за спешна медицинска помощ.

Основните съставни части на единната спасителна система осигуряват непрекъснатата готовност за приемане на съобщения при възникване на бедствия, тяхната оценка и незабавни действия.

3.1. Дейностите по защитата на населението от съставните части на ЕСС в случай на заплаха или възникване на бедствия се състоят в:

- 3.1.1. предупреждение;
- 3.1.2. изпълнение на неотложни мерки за намаляване на въздействието;
- 3.1.3. оповестяване;
- 3.1.4. спасителни операции;
- 3.1.5. оказване на медицинска помощ при спешни състояния;
- 3.1.6. оказване на първа психологична помощ на пострадалите и на спасителните екипи;
- 3.1.7. овладяване и ликвидиране на екологични инциденти;
- 3.1.8. защита срещу взривни вещества и боеприпаси;
- 3.1.9. операции по издирване и спасяване;
- 3.1.10. радиационна, химическа и биологична защита в случаи на инциденти и аварии с опасни вещества и материали и срещу ядрени, химически и биологични оръжия;
- 3.1.11. ограничаване и ликвидиране на пожари;

3.1.12. временно извеждане, евакуация, укриване и предоставяне на индивидуални средства за защита;

3.1.13. извършване на неотложни аварийно-възстановителни работи;

3.1.14. ограничаване на разпространението и ликвидиране на възникнали епидемични взривове, епидемии и епизоотия от заразни и паразитни болести;

3.1.15. други операции, свързани със защитата.

Основни правомощия и задължения на съставните части от ЕСС:

Структурни звена на Регионална дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при бедствия имат право да:

3.1.16. влизат по всяко време в жилищни, производствени и други сгради и помещения на физически юридически лица, непосредствено засегнати от бедствието;

3.1.17. разрушават сгради или части от тях, да разглобяват конструкции, да отстраняват, унищожават или повреждат имущество, дървета или други насаждения, когато няма друг начин за действие;

3.1.18. използват спасителни, транспортни, съобщителни и други технически средства - собственост на физически и юридически лица;

3.1.19. привличат граждани за оказване на съдействие;

3.1.20. изменят реда за движение в района, където се провеждат спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, до пристигане на компетентните органи.

3.1.21. да упражняване на контрол по защитата;

3.1.22. извършват проверки на обекти, работещи с рискови вещества и материали;

3.1.23. извършват проверки на локалните автоматизирани системи за оповестяване;

3.1.24. извършват проверки в жилищата на гражданите през деня в присъствието на обитателите им при получаване на писмен сигнал за наличие на рискови вещества или материали, а при отсъствието или отказа им - след разрешение на съдия от съответния първоинстанционен съд;

3.1.25. извършват проверки във връзка с изпълнението на оперативната защита при наводнения;

3.1.26. дават задължителни предписания;

3.1.27. при наличие на данни за извършено престъпление сигнализират съответния прокурор;

3.1.28. изискват от държавни и местни органи, организации, юридически лица и граждани документи - сведения, свързани с осигуряването на защитата, при спазване на държавната, служебната и търговската тайна.

4. РД "Пожарна безопасност и защита на населението"

РД „Пожарна безопасност и защита на населението“ е специализирана служба на министерството на вътрешните работи за пожарна безопасност и защита на населението при пожари, бедствия, аварии и катастрофи. Осъществява дейността си самостоятелно или съвместно с други общински органи, организации и граждани.

4.1. В изпълнение на задачите си РД "Пожарна безопасност и защита на населението" осъществява:

- 4.1.1. пожарогасителна дейност;
- 4.1.2. аварийно-спасителна дейност;
- 4.1.3. държавен противопожарен контрол;
- 4.1.4. превантивна дейност;
- 4.1.5. научно приложна и експертна дейност;
- 4.1.6. информационно аналитична дейност;

4.1.7. разрешителна и контролна дейност на търговци, извършващи пожарогасителна или аварийно-спасителна дейност или противопожарно обследване на обекти.

Пожарогасителната дейност включва: определяне на способите, начините и средствата за пожарогасене; разработване на планове за ликвидиране на произшествията; незабавно изпращане на сили и средства при съобщение за пожар; спасяване на хора и имущество; ограничаване и ликвидиране на пожари; оказване на първа медицинска помощ на пострадалите; организиране транспортирането на пострадалите до болничните заведения.

Аварийно-спасителната дейност включва: определяне на способите, начините и средствата за извършване на дейността; незабавно изпращане на сили и средства при съобщения за бедствия, аварии и катастрофи; ограничаване и ликвидиране на последствията от бедствия, аварии и катастрофи; спасяване на хора, имущество и материални ценности; оказване на първа медицинска помощ на пострадалите; организиране транспортирането на пострадалите до болничните заведения.

Превантивната дейност включва: информационно разяснителна дейност сред населението за формиране на необходимото поведение и действия при пожари и катастрофи; координация и взаимодействие с държавните органи и организации във връзка с подготовката на населението за действия при пожари и катастрофи; издателска дейност в областта на пожарната безопасност и защитата на населението.

Правомощия на органите на РД “Пожарна безопасност и защита на населението” град Пловдив.

4.2. При гасене на пожари и спасяване на хора и имущество при пожари, аварии, бедствия и катастрофи имат право да:

4.2.1. влизат по всяко време в жилищни, производствени и други сгради и помещения на физически или юридически лица;

4.2.2. разрушават сгради или части от тях, разглобяват конструкции, отстраняват, унищожават или повреждат имущество, дървета или други насаждения, когато няма друг начин за действие;

4.2.3. използват спасителни, гасителни, транспортни, съобщителни и други технически средства - собственост на физически или юридически лица;

4.2.4. привличат длъжностни лица и граждани за оказване на съдействие;

4.2.5. изменят реда за движение в района, където се извършват спасителни и гасителни действия, до пристигането на съответните компетентни органи;

4.2.6. използват безвъзмездно водоизточници и водопроводни мрежи за осигуряване на необходимите количества вода за гасене.

Държавните органи, организациите, юридическите лица и гражданите са длъжни да спазват разпореденията на органите на РД "Пожарна безопасност и спасяване" и да оказват съдействие при изпълнение на правомощията им.

Задължения на юридическите лица и едноличните търговци.

Юридически лица и еднолични търговци, собственици и ползватели, осъществяващи дейност в обекти, представляващи строежи първа, втора и трета категория по чл. 137 от Закона за устройство на територията, която представлява опасност за възникване на бедствия, разработват аварийен план на обекта, който съдържа:

4.2.7. максимални възможни последици за персонала, населението и околната среда от авария в обекта;

4.2.8. мерки за ограничаване и ликвидиране на последиците от авария в обекта;

4.2.9. мерки за защита на персонала;

4.2.10. разпределението на задълженията и отговорните структури и лица за изпълнение на предвидените мерки;

4.2.11. средства и ресурсите, необходими за изпълнение на предвидените мерки;

4.2.12. времето за готовност за реагиране на структурите и лицата по т.4;

4.2.13. реда за информирание на органите на изпълнителната власт при необходимост от въвеждане на планове за защита при бедствие.

5. Юридически лица и еднолични търговци, собственици и ползватели, осъществяващи дейност в обекти, представляващи строежи първа, втора и трета категория по чл. 137 от Закона за устройство на територията (чл. 35 от ЗЗБ):

5.1. утвърждават и актуализират при промяна на обстоятелство, плана по ал. 1 от чл. 137 от ЗУТ.

5.2. организират провеждането на тренировки по изпълнение на аварийния план най-малко веднъж годишно;

5.3. предоставят на кмета на общината информация за изготвяне на общинския план за защита при бедствия относно:

5.3.1. източниците на рискове от дейността им;

5.3.2. вероятните последствия при аварии и начините за ликвидирането им;

5.3.3. възможните въздействия върху населението и околната среда;

5.3.4. мероприятията, силите и средствата за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в обекта;

5.4. при възникнала авария в обекта са длъжни:

5.4.1. незабавно да започнат провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи;

5.4.2. незабавно да съобщят за аварията на оперативен център на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" - МВР, и на кмета на непосредствено застрашената община;

5.4.3. да предоставят на съставните части на единната спасителна система информация за взривни вещества, опасни химически вещества, източници на йонизиращо лъчение, както и друга информация за опасности за живота и здравето на хората;

5.4.4. при участие на екипи от единната спасителна система да им сътрудничат при отстраняване на аварията;

5.4.5. да осигурят безопасно унищожаване на отпадъците вследствие на аварията и нейното ликвидиране;

5.4.6. изграждат и поддържат локални системи за оповестяване;

5.4.7. създават, подготвят и поддържат в готовност сили и средства за защита на работещите на територията на обекта;

5.4.8. провеждат обучение на работещите за защита при бедствия.

5.5. Юридическите лица и едноличните търговци с изключение на юридически лица и еднолични търговци, собственици и ползватели, осъществяващи дейност в обекти, представляващи строежи първа, втора и трета категория по чл. 137 от Закона за устройство на територията, осъществяващи дейност в производствени сгради и в сгради за обществено обслужване, представляващи строежи първа, втора и трета категория по чл. 137 от Закона за устройство на територията, изготвят план за защита при бедствия на пребиваващите, който съдържа:

5.5.1. Рискове за обекта съгласно общинския план за защита при бедствия;

5.5.2. Мерки за защита на пребиваващите;

5.5.3. Разпределение на задълженията, отговорните структури и лицата за изпълнение на предвидените мерки;

5.5.4. Ресурсите, необходими за изпълнение на предвидените мерки;

5.5.5. Времето за готовност за реагиране на структурите и лицата по т.3;

5.5.6. Начина на взаимодействие със съставните части на единната спасителна система.

5.6. Юридическите лица и едноличните търговци с изключение на юридически лица и еднолични търговци, собственици и ползватели, осъществяващи дейност в обекти, представляващи строежи първа, втора и трета категория по чл. 137 от Закона за устройство на територията, осъществяващи дейност в производствени сгради и в сгради за обществено обслужване, представляващи строежи първа, втора и трета категория по чл. 137 от Закона за устройство на територията:

5.6.1. Утвърждават и актуализират при промяна на обстоятелствата плана за защита при бедствия;

5.6.2. Организируют провеждането на тренировки за изпълнение на плана за защита при бедствия, най-малко веднъж годишно;

5.6.3. Изграждат и поддържат локални системи за оповестяване;

5.6.4. Създават и поддържат в готовност средства за защита на пребиваващите на територията на обекта;

5.6.5. Провеждат обучение на персонала за защита при бедствия.

Юридическите лица и едноличните търговци, включени в плана за защита при бедствия, са длъжни да предоставят при поискване планираната помощ.

Юридическите лица и едноличните търговци - оператори на радио- и телевизионни програми, при поискване от оперативните центрове на МВР на единната спасителна система излъчват незабавно и без изменение на съдържанието и смисъла неотложна информация, необходима за защитата на населението.

Информацията се излъчва безвъзмездно.

Взаимодействието и координацията на съставните части на Единната спасителна система се осъществява чрез оперативния център (ОЦ) на Министерството на вътрешните работи.

6. Оперативният център на министерството на вътрешните работи:

6.1. Приемат и оценяват информация за възникнали бедствия;

6.2. Уведомяват компетентните съставни части на Единната спасителна система и координират по-нататъшната дейност на основата на стандартни оперативни процедури;

6.3. Извършват ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, съставните части на единната спасителна система и населението при бедствия;

6.4. По искане на ръководителя на място, на кмета на общината или на областния управител организират включване на предвидените в плановете за защита при бедствия съставни части на единната спасителна система, както и на допълнително сили и средства.

Предаване на информация между органите на изпълнителната власт и между съставните части на Единната спасителна система при подготовката за реагиране при бедствия и при провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи се осъществява и чрез комуникационно информационната система за управление при бедствия и аварии.

Предприятията, осъществяващи електронни съобщения, са длъжни да съдействат на Министерството на вътрешните работи за осъществяване на комуникациите при бедствия и аварии на Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер за спешни повиквания 112.

Взаимодействието и координацията между частите на единната спасителна система, участващи в спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в района на бедствието се извършва от ръководителя на място.

Ръководител на място е ръководителят на териториалното звено на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" или оправомощено от него длъжностно лице, освен в случаите на епидемии и епизоотия.

Случаите на епидемии и епизоотия ръководител на място е ръководителят на Районната здравна инспекция или на Областната дирекция по безопасност на храните.

6.5. Ръководителят на място при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи има право да:

6.5.1. забрани или ограничи влизането на лица в мястото на намеса;

6.5.2. нареди временно извеждане на лица от мястото на намеса;

6.5.3. разпорежи незабавно извършване и спиране на строежи, строителни работи, теренни преустройства или събаряне на сгради и съоръжения или части от тях с цел намаляване или отстраняване на рисковете от възникналото бедствие;

6.5.4. поиска от юридически или физически лица предоставяне на лична или материална помощ;

6.5.5. създаде щаб на ръководителя на място с представители на участващите екипи от единната спасителна система;

6.5.6. раздели мястото на намеса на сектори или на участъци, да определи техни ръководители, да им възлага задачи, както и да разпределя сили и средства за тях.

СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ПРИ БЕДСТВИЕ

Взаимодействието между областните и общински органи, участващи в защитата на населението при бедствия се организира от областният управител или негов заместник и от кмета на община Сопот, като се уточнява: редът за изнасяне и разполагане в района и подхода към огнището на поражение; участъците и режима на работа и видовете осигурявания.

При сложна обстановка с тежки последици и при необходимост от нарастване на обстановката, организирането на взаимодействието се осъществява от Министъра на вътрешните работи и/или от оперативна група, разгърната на мястото на бедствието.

Ръководителите на областни звена координират и ръководят дейността на общинските си структури и на допълнителните сили, поставени под тяхно разпореждане.

При възникване на бедствия, аварии и катастрофи оперативния дежурен в общинската администрация получава информация от контролните и надзорни органи, длъжностни лица от обекта на събитието и от отделни граждани.

Навременното уведомяване на органите на изпълнителната власт, съставните части на единната спасителна система и населението от общината за видовете опасности се осъществява, съгласно изготвената схема за оповестяване от оперативния дежурен на общинската администрация по действащата комуникационно информационна система на Министерството на вътрешните работи (ОЦ) с използване на далекосъобщителна мрежа на БТК-ЕАД, Българската национална телевизия, Българското национално радио, операторите (мобилни, кабелни и ефирни), осъществяващи радио-и/или телевизионни дейности, местни средства за масово осведомяване.

Оперативният дежурен в общинската администрация информира незабавно кмета на общината, а според обстановката и дадените от кмета указания други членове на Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и за взаимодействие с щабове по чл. 62а, ал.2, чл.63, ал.2, и чл.64, ал.1, т.10 от Закона за защита при бедствия. Чрез информационната система дежурния информира оперативния дежурен в Областната администрация.

При възникване на кризисна ситуация Кмета на общината, лично или чрез своя пресцентър запознава представители на средствата за масова информация с обстановката, след което лично със съдействието на медиите информира населението за създалата се ситуация и предприетите мерки за защита. Населението периодически и според обстановката се информира за развитието на събитията получава указания за поведението и действията си от средствата за масова информация. Съдържанието на излъчената информация и указанията се дават от пресцентъра на общината.

Действащите медии осигуряват възможност за включване в ефир чрез преки канали. Те оказват съдействие при подготовката на населението за защита. При поискване от оперативния комуникационно-информационен център на Единната спасителна система те излъчват незабавно и без изменение на съдържанието и смисъла неотложната информация необходима за защитата на населението.

Ред за уведомяване на органите на единната спасителна система Координацията на съставните части на единната спасителна система се осъществява чрез Оперативния център на ГД „Пожарна безопасност и защита на населението” на Министерството на вътрешните работи

Уведомяването за станали бедствия на територията на общината се предава на съставните части на единната спасителна система чрез Оперативния център на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” - МВР изграден и на областно ниво.

Оперативния център на ГДПБЗН - МВР:

- а. приема и оценява информация за възникнали бедствия;
- б. уведомява компетентните съставни части на единната спасителна система и координира по-нататъшната дейност на основата на стандартни оперативни процедури;
- в. извършва ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, съставните части на единната спасителна система и населението при бедствия;
- г. по искане на ръководителя на място, на кмета на общината или на областния управител организират включване на предвидените в плановете за защита при бедствия съставни части на единната спасителна система, както и на допълнителни сили и средства.

РАЗДЕЛ IX ТЕРМИНОЛОГИЯ И ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

Нормативна уредба:

Конституция на Република България

ЗАКОН за защита при бедствия

ЗАКОН за администрацията

ЗАКОН за местното самоуправление и местната администрация

ЗАКОН за отбраната и въоръжените сили на Република България

ЗАКОН за министерството на вътрешните работи

ЗАКОН за опазване на околната среда

ЗАКОН за безопасно използване на ядрената енергия

ЗАКОН за водите

ЗАКОН за здравето

ЗАКОН за здравословни и безопасни условия на труд

Легални дефиниции в българското законодателство:

"Природни явления" са явления с геологичен (геофизичен, геоложки), хидрометеорологичен и биологичен произход, като земетресения, наводнения, движения на маси (свлачища, потоци от отломки, лавини), бури, градушки, големи снежни натрупвания, замръзвания, суши, горски пожари, масови заболявания от епидемичен и епизоотичен характер, нашествия на вредители и други подобни, причинени от природни сили.

"Инцидент" е непредвидимо или трудно прогнозируемо, ограничено по време и пространство действие, с висока интензивност на сили или вследствие на човешка дейност, застрашаващо живота или здравето на хора, имуществото или околната среда.

"Авария" е инцидент от голям мащаб, включващ пътища, магистрали и въздушен трафик, пожар, разрушаване на хидротехнически съоръжения, инциденти, причинени от дейности в морето, ядрени инциденти и други екологични и промишлени аварии, причинени от дейности или действия на човека.

"Промишлена авария" е внезапна технологична повреда на машини, съоръжения и агрегати или извършване на дейности с рискови вещества и материали в производството, обработката, използването, съхраняването, натоварването, транспорта или продажбата, когато това води до опасност за живота или здравето на хора, животни, имущество или околната среда.

"Зона на бедствието" е територията, засегната от бедствие.

"Опасност" е природно явление или събитие, причинено от човешката дейност, което може да причини вредни последици за населението и

имуществото му, околната среда, икономиката и културните и материалните ценности.

"Уязвимост" е показател за степента на податливост на дадена територия или обект на различните опасности.

"Риск" е вероятност от възникване на вредни последици за населението и имуществото му, икономиката и околната среда в резултат на опасността и уязвимостта за дадена територия/обект.

"Анализ и оценка на риска" е определяне същността и размера на риска като функция на опасността, уязвимостта и вероятността.

"Критична инфраструктура" е система или части от нея, които са от основно значение за поддържането на жизненоважни обществени функции, здравето, безопасността, сигурността, икономическото или социалното благосъстояние на населението и чието нарушаване или унищожаване би имало значителни негативни последици за Република България в резултат на невъзможността да се запазят тези функции.

"Европейска критична инфраструктура" е критична инфраструктура, разположена на територията на Република България, чието повреждане или разрушаване би довело до негативни последици за поне две държави – членки на Европейския съюз. При оценката на негативните последици се прилагат критерии - брой загинали или ранени, икономически и социални последици, като се отчита и влиянието на повреждане или разрушаване на тази критична инфраструктура върху други видове инфраструктури.

"Информация, свързана със защитата на критичните инфраструктури" е всеки факт относно дадена критична инфраструктура, който, ако бъде оповестен и разкрит, може да бъде използван за планиране и/или за извършване на действия с цел причиняване на повреди или унищожаване на обекти, елементи или инсталации от критичната инфраструктура.

"Защита" е съвкупност от дейности, целящи гарантиране на нормалното функциониране, непрекъснатостта и целостта на критичните инфраструктури с цел възпиране, намаляване, смекчаване или неутрализиране на заплахите, рисковете или уязвимостта им.

"Собственици/ оператори на европейски критични инфраструктури" са физически лица, юридически лица или организации, които отговарят за инвестирането или за нормалното функциониране, непрекъснатостта и целостта на определена система или част от нея, означена като ЕКИ.

"Евакуация" е организирано извеждане на хора и животни от застрашени райони и настаняването и осигуряването им в безопасни места.

"Разсредоточаване" е организирано изнасяне на културни и материални ценности от застрашени райони и преместването и опазването им в безопасни райони.

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

АД - Акционерно дружество
АЕЦ - Атомна електроцентра
АЯР - Агенция за ядрено регулиране
АСД - Аварийно-спасителна дейност
АСО - Автоматизирана система за оповестяване
БАБХ - Българска агенция за безопасност на храните
БВП - Брутен вътрешен продукт
БДЧР - Басейнова дирекция „Черноморски район“
БЧК - Български червен кръст
ВИК - Водоснабдяване и канализация
ГДПБЗН - Главна дирекция ”Пожарна безопасност и защита на населението”
ДПРАО - Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци”
ДФ - Доброволно формиране
ДСП – Дирекция Социално подпомагане
ЕАД - Еднолично акционерно дружество
ЕЕНСП - Единен европейски номер за спешни повикания
ЕООД - Еднолично дружество с ограничена отговорност
ЕСС - Единна спасителна система
ЕТ - Едноличен търговец
ЗБИЯЕ - Закона за безопасно използване на ядрената енергия
ЗЗБ - Закон за защита при бедствия
ЗООС - Закон за опазване на околната среда
ЗУТ - Закон за устройство на територията
ИЙЛ - Източници на йонизиращи лъчения
ИАГ – Изпълнителна агенция по горите
ИСЗ - Индивидуални средства за защита
КТИ – Контрол и техническа инспекция
ЛСО – Локална система за оповестяване
МЗХ – Министерство на земеделието и храните
МКВП - Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане
МО - Министерство на отбраната
МОСВ - Министерство на околната среда и водите
МПС - Моторно превозно средство
МС - Министерски съвет
МТО - Материално техническо осигуряване
МШК - Медведев-Шпонхойер-Карник
МБАЛ – Многопрофилна болница за активно лечение
НИМХ - Национален институт по метеорология и хидрология
НСИ - Национален статистически институт
НСНРБ - Национална стратегия за намаляване на риска от бедствия
НСРПО - Националната система за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия

НКЖИ – Национална компания Железопътна инфраструктура
ОА - Общинска администрация
ОДБХ - Областна дирекция по безопасност на храните
ОДМВР - Областна дирекция на Министерството на вътрешните работи
ОДСП - Областна дирекция „Социално подпомагане“
ООД - Дружество с ограничена отговорност
ОПЗБ - Областен план за защита при бедствия
Общ. ПЗБ - Общински план за защита при бедствия
ОПУ - Областно пътно управление
ОСЗ - Областна служба по земеделие
ОСНРБ - Областен съвет за намаляване на риска от бедствия
Общ. СНРБ - Общински съвет за намаляване на риска от бедствия
ОЦ - Оперативен център
ОД на ОбСС – Оперативен дежурен на Общински съвет за сигурност
ПЗБ - План за защита при бедствия
ПОО - Потенциално опасни обекти
ПСПВ - Пречиствателна станция за питейни води
ПСВРП - Предприятие с висок рисков потенциал
ПСНРП - Предприятие с нисък рисков потенциал
РДГ - Регионална дирекция по горите
РДПБЗН - Регионална дирекция ”Пожарна безопасност и защита на населението”
РСПБЗН – Районна служба ”Пожарна безопасност и защита на населението”
РЗИ - Регионална здравна инспекция
РДСП – Регионална дирекция Социално подпомагане
РИОСВ - Регионална инспекция по околната среда и водите
РО - Ръководител на операциите
РПМ - Републиканската пътна мрежа
РЦСМП - Регионален център за спешна медицинска помощ
РХБЗ – Радиационна, химически и бактериологическа защита
СНРБ - Съвет за намаляване на риска от бедствия
СНАВР – Спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи
СОП - Стандартна оперативна процедура
ТЕЦ - Топлоелектрическа централа
УКВ - Ултразвук вълни
ФПЧ - Фини прахови частици
ФЛ – Физически лица
ХС - Хлораторна станция
ЦСМП - Център за спешна медицинска помощ
Ч - Официалното време в Република България, в което е възникнала криза, бедствие или извънредна ситуация, изискващи въвеждане на настоящия план.
ЩИПЗБ – Щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия
ЮЛ - Юридически лица

РАЗДЕЛ X

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ПЛАНА

Приложение № 1 План за защита при земетресения
Приложение № 2 План за защита при наводнения
Приложение № 3 План за защита при ядрена и радиационна авария
Приложение № 4 План за защита при пожари /горски, полски и битови/
Приложение № 5 План за защита при снеговалежи, снегонавяване и обледявания
Приложение № 6 Външен аварийен план на обект с високо рисков потенциал
Приложение № 7 Отговорности и задължения
Приложение № 8 План за привеждане в готовност
Приложение № 9 Схема за свързка
Приложение № 10 Схема за оповестяване на силите и средствата
Приложение № 11 Изисквания към членовете на общинския щаб
Приложение № 12 Допустими норми на заразяване
Приложение № 13 Инструкция за употребата на Калиев йодид
Приложение № 14 Логистична схема за раздаване на калиев йодид
Приложение № 15 Разчет на необходимите продукти и медикаменти
Приложение № 16 Образец на План за действие
Приложение № 17 Организационна структура
Приложение №18 Телефонен указател